

ÓDF

Ombudsman d'Óglaigh
na hÉireann
Tuarascáil Bhliantúil 2021

Cairt Chustaiméirí Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann

Bunaíodh an tOmbudsman d'Óglaigh na hÉireann le dlí chun próiseas achomhairc neamhspleách go reachtúil a sholáthar trína bhféadfaidh comhaltaí d'Óglaigh na hÉireann a phróiseáil gearán tríd an gcóras um Shásamh Éagóracha, ach atá fós míshásta leis an toradh, a gcasaid a tharchur chuig an Ombudsman le haghaidh léirmheas.

Glacann an tOmbudsman d'Óglaigh na hÉireann freisin le gearáin a dhéanann baill reatha agus iarchomhaltaí d'Óglaigh na hÉireann go díreach, faoi réir coinníollacha áirithe.

De bhun ailt 4 agus 6 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 féadfaidh an tOmbudsman, le heisceachtaí áirithe, gníomh a rinne comhalta d'Óglaigh na hÉireann nó státseirbhíseach de chuid na Roinne Cosanta a imscrúdú, Cé acu

- (a) go ndearna, nó go bhféadfadh sé go ndearna, dochar do ghearánach, más rud é
- (b) go raibh nó go bhféadfadh an gníomh a bheith -
 - (i) a thógtar gan údarás cuí,
 - (ii) a thógtar ar fhorais nach mbaineann le hábhar,
 - (iii) toradh na faillí nó na heaspa,
 - (iv) atá bunaithe ar fhaisnéis earráideach nó neamhiomlán,
 - (v) idirdhealaitheach go míchuí,
 - (vi) Míréasúnta, ainneoin breithniú ar chomhthéacs na timpeallachta míleata
 - (vii) atá bunaithe ar chleachtas riaracháin neamh-inmhianaithe, nó
 - (viii) contrártha ar shlí eile do riarachán cóir nó fóna,
- (c) nár ordú a eisíodh i gcúrsa oibríochta míleata an chaingean, agus
- (d) i gcás comhalta ar fónamh d'Óglaigh na hÉireann, ní dócha go réiteofar an cheist agus tréimhse de Tá 28 lá caite ó rinneadh an gearán faoi alt 114 d'Acht 1954.

Forálann alt 6(3) den Acht do theorainneacha ama chun gearán a chur in iúl don Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann mar a leanas: -

- (3) Déanfaidh gearánach gearán dá dtagraítear i bhfo-ailt (1) agus (2) tráth nach déanaí ná 12 mhí ón -
 - (a) dáta na gníomhaíochta lena mbaineann, nó
 - (b) an dáta a tháinig an gearánach ar an eolas faoin gcaingean,
 Cibé acu is déanaí.

Déanann an tOmbudsman d'Óglaigh na hÉireann a dhícheall bealach cothrom, so-úsáidte agus inrochtana a sholáthar chun cásanna a bhreithniú.

Clár ábhair

Gluais Téarmaí agus Giorrúchán a úsáidtear sa Tuarascáil	5
Réamhrá	6
Buaicphointí 2021	10
Anailís ar Ghearáin & Atreoruithe - 2021	12
Achoimre Cás	16
Gnóthaí Corparáideacha	28
Athbhreithniú ar Rialuithe Airgeadais Inmheánacha	28
Cosaint Sonraí	28
Comhairle Bharra na hÉireann	30
Sláinte & Sábháilteacht	30
Saoráil Faisnéise	30
AN tACHT OMBUDSMAN (FÓRSAÍ COSANTA) 2004	32
Nochtadh Cosanta (Leasú ar an Acht 2004)	33

Is mian leis an Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann buíochas a ghabháil le Preasoifig Óglaigh na hÉireann as úsáid na ngrianghraf atá sa Tuarascáil Bhliantúil seo.

Gluais Téarmaí agus Giorrúcháin a úsáidtear sa Tuarascáil

DF	Óglaigh na hÉireann
ODF	Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann
Bde	Briogáid
Bn	Cathlán
DFHQ	Ceanncheathrú Óglaigh na hÉireann
DFTC	Ionad Traenála Óglaigh na hÉireann
MO	Oifigeach Leighis
IO/MIO	Oifigeach Imscrúdaithe Míleata
OC	Oifigeach i gCeannas
GOC	Oifigeach Ginearálta i gCeannas
COS	Ceann Foirne
NCO	Oifigeach Neamhchoimisiúnaithe
RDF/FCA	Óglaigh Cúltaca
DFR	Rialachán Óglaigh na hÉireann
Unit Comdr	Ceannasaí Aonaid
FOCNS	Oifigeach Bratach i gCeannas na Seirbhíse Cabhlaigh
ROW	Sásamh Éagóracha
PO	Mionoifigeach (An tSeirbhís Chabhlaigh)
DCOS (Sp)	Leas-Cheann Foirne, Tacaíocht
Tech	Teicneoir
Coy Comdr	Ceannasaí Cuideachta
Sec Coy	Cuideachta Slándála
AC	an tAerchór
NS	An tSeirbhís Chabhlaigh
Recommendations	Moltaí déanta don Aire Cosanta mar a fhoráiltear in Alt 7 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004
EPMO	Oifig Bainistíochta Pearsanra Liostáilte
COMO	Oifigigh Choimisiúnaithe Oifig Bainistíochta
PDFORRA + RACO	Cumainn Ionadaíocha do Phearsanra ar Seirbhís

1 Réamhrá

I mo réamhrá don Tuarascáil Bhliantúil do 2020 thagair mo chuid nótaí tosaigh don bhliain sin a bheith deacair do chách, mar gheall ar shrianta a bhaineann le COVID-19. Thug mé ómós freisin d'oibrithe túslíne, ag tagairt go sonrach dóibh siúd in Óglaigh na hÉireann, a chuir seirbhís fhíorluachmhar ar fáil sa chomhrac in aghaidh an víris.

Ar an drochuair, ba bhliain dheacair arís í 2021, ar na cúiseanna céanna go bunúsach. Arís, ba mhaith liom ómós a thabhairt do gach duine a d'oibrigh agus a chuir seirbhísí riachtanacha éagsúla ar fáil i rith na bliana, lena n-áirítear, arís, pearsanra Óglaigh na hÉireann, a chuir leibhéil shuntasacha cúnamh ar fáil, agus a leanann ar aghaidh ag déanamh amhlaidh isteach in 2022. Tá súil againn go dtiocfaidh feabhas ar 2022. rudaí.

Ba bhliain ghnóthach í 2021 do m'oifig. Críochnaíodh 36 Tuarisc. (In 2020, críochnaíodh 25 Tuarascáil). Níor tugadh ach 3 chás anonn ó 2021 go 2022, ar fad toisc go rabhtas ag fanacht le tuilleadh faisnéise. In 2021, rinneadh 15 Mholadh don Aire Cosanta, i gcomparáid le 12 sa bhliain roimhe sin. Ghlac an tAire le gach ceann de 12 (ó 2020) faoi dheireadh 2021. As na 15 mholadh a rinneadh i dTuarascálacha 2021, glacadh le 4 cinn go dtí seo, agus níor diúltaíodh do cheann ar bith. Táthar ag súil go dtabharfaidh an tAire freagra ar an aon cheann déag atá fágtha sna míonna amach romhainn. Toisc go dteastaíonn measúnú agus taighde ón Aire ar go leor de na Moltaí, agus idirchaidreamh idir an tAire agus an DF, tá, intuigthe, aga moille suntasach idir an moladh a dhéanamh, agus é a ghlacadh, nó a dhiúltú, de réir mar a bheidh.

In 2021 bhí 5 chás ina raibh oibleagáid orm diúltú imscrúdú a dhéanamh mar gheall ar shaincheistanna dlínsiúla. As na 34 chás inar eisigh mé Tuarascálacha Deiridh seasadh nó seasadh i bpáirt le thart ar 35% de na gearáin, i gcomparáid le timpeall 25% an bhliain roimhe sin. (As na 5 chás sin, tháinig Tuarascáil ar 3 cinn, agus rinneadh comhfhreagras ar 2 cheann leis an nGearánaí.)

Go hiondúil, is é an t-am slánúcháin idir trí agus ceithre seachtaine (níos lú go minic) an t-am slánúcháin idir gearán a fháil lena imscrúdú agus Tuarascáil a chur ar fáil. Is gnách go mbíonn aon mhoill thar an amlíne sin toisc gur lorgaíodh tuilleadh faisnéise nó doiciméid, agus go bhfuiltear ag fanacht leis. Go ginearálta cuirtear faisnéis bhreise agus/nó doiciméadú a lorgaítear ó Óglaigh na hÉireann ar fáil go tapa, agus táim buíoch as seo.

Tá na catagóirí cásanna a tarchuireadh chuig m'oifig le haghaidh imscrúdaithe mórán mar a chéile le blianta beaga anuas. Tá ceistanna a bhaineann le Comórtais Arduithe Céime, incháilitheacht d'ardú céime agus do chúrsaí, a bhfuil go leor acu riachtanach le haghaidh ardú céime, chun tosaigh fós. Níor tháinig an méadú a rabhtas ag súil leis ar ghearáin den chineál bulaíochta a mhol mé go raibh seans ann anuraidh. Táthar ag súil go bhfuil sé seo amhlaidh toisc go bhfuil bainistíocht níos fearr ar shaincheistanna den chineál sin anois in Óglaigh na hÉireann ná mar a bhí, b'fhéidir, san am a chuaigh thart.

Tá achoimrí ar roinnt cásanna a tugadh chun críche in 2021 leagtha amach sa Tuarascáil seo. Níl iontu seo ach léiriú ar chuid den obair imscrúdaithe a rinneadh. Déantar roinnt sonraí a mhionathrú nó a leasú chun an riachtanas tábhachtach rúndachta a shásamh, agus, go deimhin, ar an gcúis seo b'éigean achoimrí ar roinnt cásanna a eisiáimh toisc go n-aithneofaí go ró-éasca Gearánaí, finné nó duine aonair trí achoimre a ndearnadh eagarthóireacht mhór uirthi. a ndéantar gearán ina choinne.

I gcomhfhreagras leis an Aire in 2021 tá trí ábhar sainaitheanta agam a d'fhéadfaí, i mo thuairim, go mbeadh sé úsáideach a bhreithniú d'fhonn an tseirbhís a chuireann m'oifig ar fáil a fheabhsú. Bheadh reachtaíocht leasaithe de dhíth ar gach ceann acu. Tá siad:

- (i) Síneadh ar an tréimhse teorann 12 mhí mar a fhoráiltear le hAlt 6(3)(a) d'Acht 2004, a éilíonn ar Ghearánaí ac(h)earán a tharchur chuig

m'óifig laistigh de 12 mhí ó dháta an tarlú (nó gníomh) a bhfuil gearán á dhéanamh ina leith. Creidim go bhfuil an tréimhse seo ró-ghearr, go háirithe má fhéachann Gearánaí le próiseas imscrúdaithe gearán Óglaigh na hÉireann a chur i gcrích ar dtús. Is fearr é sin a dhéanamh, mar go soláthraíonn an próiseas sin réiteach níos minice ná a mhalairt. Ní cheadaíonn an reachtaíocht reatha domsa, mar Ombudsman, an tréimhse 12 mhí a shíneadh in imthosca ar bith. Tá sé molta agam go gcuirfí síneadh leis an tréimhse teorann 12 mhí seo go 24 mí. Cheadaíonn Alt 6(3)(b) d'Acht 2004 an tréimhse teorann a thomhas ón dáta a thagann Gearánaí ar an eolas faoin tarlú, nó faoin ngníomh, agus cé gur lú an imní é é seo a mhéadú go 24 mí freisin, b'fhéidir. d'fhéadfadh sé a bheith cuí an 12 mhí a mhéadú go 24 mí i Roinn 6(3)(a) agus (b).

(ii) D'iarr mé freisin go mbreithneofaí síneadh a chur le liosta na gcatagóirí gníomhaíochta a bhfuil dlínse agam in Acht 2004 imscrúdú a dhéanamh ina leith, go háirithe a mhéid a bhaineann le saincheisteanna idirphearsanta, agus,

(iii) Mhol mé freisin go ndéanfaí machnamh ar mo dhlínse a leathnú chun imscrúduithe "féintionscanta" ("tairiscint féin") a áireamh, i bhfocail eile, imscrúduithe nach mbeadh ag brath ar ghearán iarbhír a bheith curtha faoi bhráid m'óifige. Bheadh a leithéid de chumhacht, a d'úsáidfí go coigilteach, dar liom, tairbheach do phearsanra Óglaigh na hÉireann, agus d'Óglaigh na hÉireann go ginearálta. Cheadódh sé don Ombudsman díriú ar chúrsaí imscrúdaithe ar bhealach réamhghníomhach, scoite ó aon ghearáin ar leith. I measc na samplaí a d'fhéadfadh a bheith ann tá imscrúdú ar shaincheist a thagann chun cinn go minic i ngearáin aonair, nó ar theipeanna riaracháin córasacha. Tá a leithéid de chumhacht ar fáil do go leor Institiúidí Ombud ar fud an domhain, lena n-áirítear, Ombudsman na hÉireann (Seirbhísí Poiblí), GSOC, Ombudsman Seirbhísí Poiblí TÉ, Ombudsman Cosanta Cheanada, chomh maith le hOmbuds Institiúidí san Astráil agus sa Nua-Shéalainn, gan ach roinnt a lua.

Níos luaithe i mbliana, chuir mé dréachtleasuithe molta ar an reachtaíocht ar fáil don Aire, agus tá a fhios agam go bhfuil an tAire agus an Roinn ag breathnú orthu anois.

I mbliana, don chéad uair i dTuarascáil Bhliantúil, tá téacs iomlán an Achta Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 atáirgeadh ar mhaithe le caoithiúlacht na léitheoirí.

Mar fhocal scoir, gabhaim buíochas ó chroí le foireann m'oifige as a n-iarrachtaí agus a gcúnamh i rith na bliana. Focal speisialta buíochais do Lauren O'Donovan a d'aistrigh, i rith na bliana, ó m'oifig go cuid eile den tSeirbhís Phoiblí, as a seirbhís luachmhar thar roinnt blianta.

Mo bhuíochas agus mo bhuíochas freisin don Aire Cosanta, d'Ard-Rúnaí na Roinne, do státseirbhísigh na Roinne agus d'fhoireann idirchaidrimh Óglaigh na hÉireann as a gcúnamh leanúnach, a dtacaíocht agus a gcomhoibriú.

Gabhaim buíochas agus dea-mhéin freisin leis an Iar-Cheann Foirne, an Leas-Aimiréal Mark Mellett DSM a chuaigh ar scor in 2021, agus a chomharba, an Leifteanant-Ghinearál Sean Clancy. Molaim agus tacaím fir agus mná Óglaigh na hÉireann, lena n-áirítear iad siúd a d'fhág Óglaigh na hÉireann in 2021, as a gcuid oibre tábhachtach. Táim buíoch freisin de na heagraíochtaí ionadaíocha, RACO agus PDFORRA, as a gcúnamh le linn mo chuid oibre. Ba ghá gur chuir srianta a bhaineann le Covid-19 mo chuairteanna ar bheairic agus bunáit Óglaigh na hÉireann ar cuireadh tús leo in 2018/2019, agus bhraith mé gur deis úsáideach iad bualadh le pearsanra ar an talamh. Mheas mé féin go raibh na cuairteanna sin oideachasúil freisin. Tá súil agam go mbeidh mé in ann tabhairt faoi ar a laghad cúpla cuairt den sórt sin níos déanaí in 2022.

Alan Mahon
Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann
31 Márta 2021

“

Tá achoimrí ar roinnt cásanna a tugadh
chun críche in 2021 leagtha amach sa
Tuarascáil seo. Níl iontu seo ach léiriú ar
chuid den obair imscrúdaithe
a rinneadh.

Buaicphointí 2021

BHÍ 3 CHÁS

fós faoi athbhreithniú ag an ODF an 31 Nollaig 2021, laghdú suntasach i gcomparáid leis an 31 Nollaig 2020, agus táthar ag súil go dtabharfar gach ceann i gcrích go luath in 2022.

Bhí 39 cás,

lena n-áirítear tarchuir roimh 2021, faoi athbhreithniú ag an ODF le linn 2021.

Eisíodh 36

Tuarascáil in 2021, Tuarascálacha Deiridh a bhí i 34 de na Tuarascálacha sin agus thug siad na cásanna sin chun críche, ba Thuarascáil Fhorlíontach ceann amháin díobh, agus ba Réamhthuarascáil a bhí i gceann eile. Is ionann é sin agus méadú 40% ar líon na gcásanna a thug an ODF chun críche in 2021 i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin.

FUARTHAS 106 FÓGRA GEARÁN

in 2021. Ba mhéadú 32% é seo ar an 80 fógra a fuarthas in 2020. Gintear Fógra Gearáin nuair a chuirtear an gearán faoi bhráid Óglaigh na hÉireann ar dtús agus cuirtear cóip ar aghaidh chuig ODF. Ní chuirfear tús le himscrúdú iomlán ón ODF ach amháin mura ndéantar an gearán a réiteach (nó a tharraingt siar) le linn phróiseas imscrúdaithe inmheánaigh Óglaigh na hÉireann. Mar sin ní éilíonn an ODF imscrúdú ar fhormhór mór na bhFógraí Gearán.

ATREORAÍODH 34

cás nua chuig ODF le haghaidh imscrúdaithe iomlán in 2021. Sin méadú 100% ar na 17 gcás nua a tarchuireadh chuig ODF in 2020.

AS NA 106 Fógra Gearán a fuarthas, bhain 74 cinn le Príobháideacha agus NCOanna agus 32 le hOifigigh.

2 Anailís ar Ghearáin agus ar Atreoruithe - 2021

Fógraí Gearáin

Fuair m'Oifig 106 Fógra Gearán ó Óglaigh na hÉireann le linn 2021. Is méadú 32% é seo ar an 80 gearán a cuireadh in iúl do m'Oifig in 2020. As na gearáin sin, tháinig 74 ó phearsanra ar seirbheáil nó ó iarphearsanra de chéimeanna eile agus tháinig 32 ó oifigigh choimisiúnta ar seirbhís nó iar-oifigigh coimisiúnaithe.

As na fógraí a fuarthas le linn 2021, tarraingíodh siar nó réitíodh thart ar 28 le linn na bliana, agus atreoraíodh 34 chuig an ODF le haghaidh imscrúdaithe.

Bhí go leor teagmhálacha díreacha ann freisin idir an ODF agus na hÚdaráis Mhíleata agus comhaltaí aonair maidir le cásanna aonair, áfach, ní dhéantar teagmhálacha den sórt sin a thaifeadh chun críocha staidrimh.

Atreoruithe Díreacha chuig ODF

Is féidir le comhaltaí ar seirbhís de na Buan-Óglaigh agus de na Fórsaí Cúltaca (agus de ghnáth) a ngearáin a phróiseáil ar dtús tríd an nós imeachta reachtúil (Alt 114 den Acht Cosanta 1954) Sásamh Éagóracha agus an próiseas inmheánach Óglaigh na hÉireann a sceite sula ndéanann siad a ngearán a chur faoi bhráid na hOifige seo, ach déanann siad, i dteideal iad a tharchur go díreach chuig an ODF. Tá sé de bhuntáiste ag baint úsáide as an gcóras imscrúdaithe DF inmheánach go réitítear gearán go luath. Ní mór d'iarchomhaltaí d'Óglaigh na hÉireann a ngearáin a tharchur go díreach chuig an Oifig seo, faoi réir fhorálacha an Achta Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004.

In 2021, chuir iarchomhaltaí dhá ghearán ar aghaidh go díreach chuig an Oifig seo.

Cásanna a ndearna ODF athbhreithniú orthu in 2021

An 1 Eanáir 2021, thug an oifig seo thart ar 3 chás ar aghaidh faoi athbhreithniú. I rith 2021 fuair an Oifig seo thart ar 34 cás nua. Ba é líon iomlán na gcásanna a bhí faoi athbhreithniú ag an Oifig seo le linn 2021 ná 39. Díobh seo, ceannaíodh 35 cás chun críche deiridh le linn 2021, eisíodh Tuarascáil Fhorlíontach amháin agus Réamhthuarascáil amháin in 2021. Bhí 3 chás fós faoi athbhreithniú ar 31 cás. Nollaig 2021 agus tugadh ar aghaidh iad lena mbreithniú go 2022. Léiríonn sé seo laghdú 20% ar na huimhreacha a tugadh ar aghaidh ó 2020 go 2021.

Sonraí na nGearán a ndearna ODF imscrúdú orthu in 2021

Leagtar amach sna táblaí seo a leanas cineál na ngearán a bhreithnigh an Oifig seo le linn 2021, mar aon le sonraí ar ghearáin de réir foirmiú míleata. Ba cheart a thabhairt faoi deara go gclúdaíonn gearáin a rangáítear mar 'Míriarachán' éagsúlacht saincheisteanna lena n-áirítear gearáin maidir le measúnú feidhmíochta agus saincheisteanna a bhaineann le méid urscaoilte eile. Áirítear le gearáin a chatagóirítear mar 'Saincheisteanna Idirphearsanta' iad siúd ina ndealraíonn sé go bhfuil gnéithe de choimhlint phearsantachta agus/nó líomhaintí maidir le hiompar míchuí nó bulaíocht.

Cásanna iomlána

Imlíníonn an tábla seo a leanas dul chun cinn na 39 cás le linn 2021 –

Réamh-imscrúdú Leanúnach	Cásanna a Críochnaíodh agus an Tuarascáil Deiridh Eisithe	Réamhthuarascálacha Eisithe
3	35*	1

*Áirítear Tuarascáil Fhorlíontach

Cásanna trí Fhoirmiú Míleata

As na 39 cás a imscrúdaíodh, tugadh 35 díobh chun críche i rith na bliana, agus i gcás amháin a eisíodh Réamhthuarascáil, tugadh 3 chás ar aghaidh go dtí 2022.

Imlíníonn an tábla seo a leanas líon na gcásanna a tháinig chun cinn i ngach Foirmiú Míleata.

1 Briogáid	2 Briogáid	Ceanncheathrú Óglaigh na hÉireann	Ionad Traenála Óglaigh na hÉireann	an tAerchór	An tSeirbhís Chabhlaigh	Iomlán
1	4	2	14	12	6	39

Nádúr na gCásanna

Is féidir cineál na gcásanna idir lámha leis an ODF le linn 2021 a bhriseadh síos sna catagóirí leathana seo a leanas –

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith	Iomlán
10	20	5	3	1	39

Sonraí na gCásanna trí Fhoirmiú

Leagann na táblaí agus na cairteacha seo a leanas amach cineál na gcásanna a bhí idir lámha le linn 2021 ag Foirmíochtaí Míleata aonair –

1 Briogáid – (1)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
Nil	1	Nil	Nil	Nil

2 Briogáid – (4)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
2	Nil	1	Nil	1

Ceanncheathrú Óglaigh na hÉireann – (2)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
Nil	Nil	Nil	2	Nil

Ionad Traenála Óglaigh na hÉireann – (14)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
1	13	Nil	Nil	Nil

an tAerchór – (12)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
5	3	3	1	Nil

An tSeirbhís Chabhlaigh – (6)

Míriarachán	Neamh-Roghnú le haghaidh Arduithe Céime	Neamh-Roghnú do Chúrsa Gairme	Saincheisteanna Idirphearsanta	Neamhroghnú le haghaidh Seirbhíse Thar Lear nó Postáil ar Leith
2	3	1	Nil	Nil

Gearáin arna nImscrúdú agus arna dtuairisciú ag an ODF in 2021

Seasadh leis an ngearán nó sheas an ODF i bpáirt leis**	Gearán Gan Seasamh ag an ODF *
11	25

* Áirítear leis seo gearáin lasmuigh de théarmaí tagartha an ODF.

** Is gearáin iad gearáin a seasadh go páirteach iontu nár sheas an ODF le cas an Ghearánaí ina iomláine agus cásanna nár seasadh leis an ngearán ach nach ndearnadh moladh ina leith ach an oiread.

Moltaí an ODF don Aire in 2021

Glacann an tAire	Ní ghlacann an tAire
16*	Nil

* Áirítear leis tuarascálacha a eisíodh le linn 2020 a ndearna an tAire breithniú orthu in 2021

Moltaí a rinne an ODF in 2021

LÍON MOLTAÍ (de bhun Alt 7(3) d'Acht 2004) i dTuarascálacha a tugadh chun críche in 2021: 15

Fonótaí:

- * ní gá go ndéanfaí moltaí i ngach Tuarascáil ón ODF.
- * d'fhéadfaí níos mó ná moladh amháin a dhéanamh i roinnt Tuarascálacha ODF.
- * de ghnáth bíonn moill shuntasach, ar chúiseanna éagsúla, i bhfógra don ODF maidir le glacadh nó diúltú molta ón Aire, agus mar sin ní bheidh an méid glactha/diúltaithe ó mholtaí a rinneadh i mbliain ar leith iomlán le feiceáil roimh dháta foilsithe na Tuarascála Bliantúla don bhliain áirithe sin.

“

Ba é líon iomlán na gcásanna a bhí faoi athbhreithniú ag an Oifig seo le linn 2021 ná 39. Díobh seo, ceannaíodh 35 cás chun críche deiridh le linn 2021

3 Achoimrí Cásanna

Réamhrá don Chuid Achoimre den Tuarascáil

Leagtar amach thíos achoimrí ar rogha cásanna a d'imscrúdaigh an tOmbudsman d'Óglaigh na hÉireann le linn 2021. Léiríonn siad na cineálacha cásanna a imscrúdaíodh, ach níl siad uileghabhálach ar na hábhair a clúdaíodh sna himscrúduithe ar fad a rinneadh. Is gá gur fágadh roinnt achoimrí cásanna suimiúla ar lár ar mhaithe le rúndacht.

Ar mhaithe le rúndacht coinnítear siar ainmneacha na nGearánaithe, mar aon le faisnéis eile a d'fhéadfadh Gearánaithe a shainaithint. Ar an gcúis seo freisin d'fhéadfadh roinnt faisnéise fíorasach a athrú nó a athrú. Áiríonn Alt 10 d'Acht 2004 forálacha chun rúndacht a chosaint.

ACHOIMRE AR CHÁS 1

Cinneadh an Cheannasaí Aonaid gan NCO Sinsearach a mholadh do chúrsa ar leith – tionchar ar dhul chun cinn gairme – Riachtanais Oibríocháin an Aonaid.

Cé go raibh sé cáilithe chun páirt a ghlacadh i gcúrsa dul chun cinn gairme in 2020, dhiúltaigh a Cheannasaí Aonaid é a mholadh as mar, go bunúsach, go gcruthódh sé deacrachtaí oibríocháin dá n-éagmais ar an gcúrsa. Bhí moladh an Cheannasaí Aonaid ina bhunriachtanas don chúrsa. Rinne an ONC Sinsearach gearán gur theip ar an DF ina dualgas chun a ionchais ghairme a éascú. Thug sé le fios freisin gur postáladh thar lear é roinnt uaireanta, agus go raibh roinnt míonna as láthair mar thoradh ar gach ócáid, agus nach raibh sé in ann a thuiscint mar sin cén fáth a mbeadh deacracht oibríochta ag baint leis as a bheith as láthair ar chúrsa.

Diúltaíodh moladh don chúrsa céanna don Ghearánaí freisin, ar chúiseanna cosúla de réir dealraimh.

Chinn an ODF go raibh an cinneadh an tráth seo chun an moladh a dhiúltú don Ghearánaí tabhairt faoin gcúrsa “go hoibiachtúil sna cúinsí ar leith a bhí i réim ag an am”. Chinn sé freisin, áfach, go mbeadh sé éagórach an deis a shéanadh ar an nGearánach tabhairt faoin gcúrsa seo – a raibh sé cáilithe ina leith ar shlí eile – ar feadh tréimhse fada nó éiginnte. Thug sé faoi deara gur thug sé le tuiscint óna neamhláithreachtaí roimhe sin ar feadh tréimhsí fada ar dualgas thar lear go raibh a neamhláithreacht óna ghnáthobair ar feadh tréimhsí ama inláimhsithe ag a cheannairí, dá mbeadh a fhios agus pleanáilte dó roimh ré.

Mhol an ODF go n-éascófaí don Ghearánaí an cúrsa a bhí i gceist a dhéanamh chomh luath agus is féidir.

ACHOIMRE CÁS 2

Comórtas ardú céime – Ar ndóigh tá gá le hArdú Céime a chur ar ceal mar gheall ar COVID-19 – Saincheist incháilitheachta.

Bhí an Gearánaí ar cheann de roinnt Gearánaithe a rinne iarracht dul san iomaíocht i gComórtas Ardaithe Céime oifigeach, ach measadh a bheith neamh-incháilithe toisc nár chríochnaigh siad Cúrsa Ceannasaíochta Talún agus Foirne (LCSC) in am trátha. Bhí LCSC sé mhí le tosú an bhliain roimhe sin (2020) agus bheifí ag súil go gcríochnófaí é in am trátha le go bhféadfadh na Gearánaithe páirt a ghlacadh sa Chomórtas Ardaithe Céime (ag glacadh leis gur éirigh leis, an cúrsa a chríochnú). Mar sin féin, cuireadh an cúrsa ar ceal mar gheall ar phraiticiúlacht a bhaineann le srianta ar fud na tíre maidir le COVID-19 a tugadh isteach in 2020.

Ní raibh aon duine de na Gearánaithe in ann ceachtar den dá rogha a shásamh maidir leis an LCSC Couse a chomhlánú go rathúil, is é sin, cúrsa inghlactha eile a chríochnú, nó a bheith deimhnithe “ar shlí eile shroich siad caighdeán sásúil mar a chinn an Ceann Foirne (COS).”

Maidir le cealú/cur siar an LCSC ábhartha mar gheall ar shaincheisteanna COVID-19, tháinig an ODF i gcrích mar a leanas: -

“Ní féidir liom a thabhairt ar an gconclúid gur cheart go mbeadh gá le réasún chun imeacht ar leith a chur siar (i.e. , Comórtas Cur Chun Cinn an Chaptaen go Ceannfort (Líne Airm). Ní féidir an cinneadh dul ar aghaidh amhlaidh a chur as a riocht go réasúnach in imthosca inar measadh go raibh gá leis an gcomórtas Ardú Céime dul ar aghaidh chun freastal ar riachtanais oibríochtúla láithreacha agus intuartha Óglaigh na hÉireann, agus ag an am céanna a chinntiú go raibh oiliúint agus taithí chuig ag iarrthóirí ar ardú céime.”

Ina theannta sin, bhain an ODF de thátal as go raibh aon chinneadh chun a mheas gur éirigh leis na Gearánaithe (nó aon cheann acu) cúrsa inghlactha eile a chríochnú, nó “caighdeán sásúil” a bheith bainte amach ina ábhar le cinneadh ag an COS.

ACHOIMRE CÁS 3

Imscaradh – Diúltú vacsaíne COVID-19 – Imscaradh thar lear – dí-roghnú agus athroghnú ina dhiaidh sin i ról difriúil – níor seasadh leis an ngearán.

Roghnaíodh an Gearánach, oifigeach sóisearach, chun ról ar leith a líonadh le himscaradh thar lear de chuid na NA. Rinneadh a rogha do sheirbhís thar lear a aisiompú ar dtús nuair a dhiúltaigh sí an vacsaín COVID-19 a ghlacadh ar chúiseanna a bhí bunaithe ar thaighde a rinne sí, agus mhínigh sí don Oifigeach Leighis.

Rinne an Gearánach achomharc i gcoinne an chinnidh í a dhíroghnú. D'éirigh leis an achomharc seo, agus athroghnaíodh í, ach an uair seo bhí ról difriúil aici, agus ról nach raibh chomh mór le rá agus nach raibh chomh luachmhar le haghaidh dul chun cinn gairme, dar leis an nGearánaí. Chuir sí gearán isteach á rá gur diúltaíodh go héagórach di a rogha bunaidh do ról sonrach.

D'áitigh an DF go raibh teagmháil i bhfad níos mó i gceist leis an mbunról le comhphearsanra agus le daoine áitiúla sa limistéar oibríochta i gcomparáid leis an ról a roghnaíodh í le líonadh ina dhiaidh sin, agus go raibh sé réasúnach agus cuí an t-athrú a dhéanamh

ag féachaint dá dualgas um chomhlíonadh. cúram a thabhairt do phearsanra DF agus do dhaoine áitiúla, agus go háirithe, an riosca ó leathadh COVID-19 a laghdú oiread agus is féidir.

Ina Rialú breithnithe, dúirt an Ceann Foirne (COS), le linn dó an gearán a dhiúltú: -

“Tá dualgas cúraim ar Óglaigh na hÉireann dá phearsanra ar fad atá ag seirbheáil thar lear agus a chinntiú go bhfuil gá le haon mhaolú riosca a d'fhéadfadh tarlú ina leithéid de chásanna chun go bhféadfaidh ‘IRISPOLBATT’ feidhmiú go héifeachtach de réir a gceanglas thar lear. Táim sásta go bhfuil gá lena leithéid de chinntí agus i bhfianaise na héifeachta gan fasach atá ag COVID-19 ar oibríochtaí agus oiliúint in Óglaigh na hÉireann, tá na cinntí seo ar mhaithe le leas an phearsanra ar fad.”

Thug an ODF faoi deara gur cúlghaireadh cinneadh bunaidh an DF an Gearánaí a dhíroghnú as an imscaradh thar lear, ionas nach raibh an vacsaíniú

éigeantach le haghaidh seirbhíse thar lear (ó lár 2021), agus go deimhin go raibh 3% den phearsanra imscartha ar níor vacsaíníodh an ócáid seo.

D'aontaigh an ODF le seasamh sonraithe an DF go raibh dualgas cúraim uirthi dá phearsanra agus don daonra sibhialtach áitiúil an riosca ó leathadh COVID-19 a mhaolú. Dúirt sé, mar seo a leanas: -

“Glactar leis go ginearálta anois (mar a bhí i mBealtaine/ Meitheamh i mbliana freisin) go bhféadfadh daoine atá vacsaínithe go hiomlán COVID-19 a fháil fós, ach, mar gheall ar a vacsaíniú, is lú an seans go n-éireoidh siad go dona tinn, agus gur lú an seans go n-éireoidh siad go dona. bás den víreas. Tá taifead maith déanta anois ar mhéid na cosanta suntasacha a thugann an vacsaíniú iomlán, agus glactar leis go hidirnáisiúnta. Níl sé cruthaithe nach bhfaighidh daoine vacsaínithe an víreas ná nach dtarchuirfidh siad chuig daoine eile é. Molann an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (WHO) go dtugann na vacsaíní atá ar fáil faoi láthair “roinnt cosanta ar ionfhabhtú agus ar tharchur”, ach go bhfuil athbhreithniú fós á dhéanamh ar a mhéid a dhéanann siad.

Níl aon amhras ach go bhfuil dualgas cúraim ar an DF an riosca ó COVID-19 a theorannú, chomh fada agus is féidir go réasúnach agus go praiticiúil, dá pearsanra féin, agus do dhaoine eile a bhfuil teagmháil ag a

pearsanra féin leo. Sásaíonn formhór mór a phearsanra (97% i gcás 118 Bn) vacsaínithe iomlán an dualgas cúraim sin. Ní mór bainistíocht chúramach íogair a dhéanamh, ar mhaithe leis na daoine aonair lena mbaineann, lena gcomhghleacaithe lena n-oibríonn siad, agus le daoine eile a bhfuil mionlach beag (lena n-áirítear an Gearánaí) gan vacsaíniú, beag beann ar na cúiseanna nach bhfuil vacsaíniú faighte acu. lena bhfuil siad i dteagmháil. Ina theannta sin, ní mór don DF aird a thabhairt ar an deacracht agus ar an gcostas a bhaineann le haisdúichiú, agus ar infhaighteacht áiseanna leighis, i gcás seirbhíse thar lear.”

Cé gur chinn an ODF i ndeireadh na dála nár caitheadh go héagórach nó go míréasúnta leis an nGearánaí, chinn sé go mbeadh sé níos cothroime don Ghearánaí, dá: -

- (a) rinneadh a cinneadh fanacht gan vacsaíniú ag céim níos luaithe, agus sula sannadh í do ról áirithe, agus
- (b) go ndearnadh bearta chun míniú níos soiléire a thabhairt di agus cúiseanna leis an gcinneadh gan a ceapachán mar a sannadh i dtosach a dheimhniú di.

I mír dheiridh ina Tuarascáil chuir an ODF in iúl gur ghlac sé leis gur cinneadh a ghlac sí tar éis taighde cuí a rinne an Gearánaí an vacsaíniú a dhiúltú, agus ar chúiseanna pearsanta intuigthe.

“

I mír dheiridh ina Tuarascáil chuir an ODF in iúl gur ghlac sé leis gur cinneadh a ghlac sí tar éis taighde cuí a rinne an Gearánaí an vacsaíniú a dhiúltú, agus ar chúiseanna pearsanta intuigthe.

ACHOIMRE CÁS 4

Idirdhealú – Tionchar ar dheiseanna gairme mar gheall ar thoircheas agus saoire mháithreachais – teorannú iarmhartach ar dhualgais mhara do phearsanra an Chabhlaigh – moltaí maidir le hoiliúint a ghlacadh do phearsanra atá ag iompar clainne agus dóibh siúd atá ar Shaoire Mháithreachais.

Cuireadh srian ar an nGearánach maidir lena mhéid a bhí sí ar fáil le haghaidh dualgais mhara sa tSeirbhís Chabhlaigh (NS) agus a sannadh dóibh, mar gheall ar thoircheas agus Saoire Mháithreachais ghaolmhar. Ábhar imní ar leith ab ea an riachtanas 20 mí de dhleacht farraige a bheith ann chun cáiliú do chúrsa SN ar leith, agus ar a sheal, ardú céime go dtí céim níos airde. Saincheist eile ab ea an srian NS ar dhleachtanna farraige ar feadh suas le dhá bhliain do mháthair linbh a raibh a céile/páirtí sa NS freisin, cé nach raibh aon srian den sórt sin i bhfeidhm ar athair linbh a raibh a chéile/páirtí sa NS.

Áiríonn GRO 04 de 2015 (Beartas Máithreachais na bhFórsaí Cosanta) na nithe seo a leanas in alt 20: -

“a. Caithfidh pearsanra atá ag filleadh ó shaoire mháithreachais dul i gcomhairle lena gCeannasaí Aonaid/Ceann Craoibhe agus bualadh lena gCeannasaí Aonaid chun filleadh ar an obair a phlé agus fógra ceithre (4) seachtaine a thabhairt maidir lena rún filleadh. Mar chuid den fhógra seo pléifidh siad a bplean cúraim teaghlaigh nó i bhfocail eile, cuirfidh siad in iúl dá gCeannasaí Aonaid/Ceann Craoibhe go bhfuil plean acu freastal ar chúram a linbh agus ar an gcúram a bheidh ann le cur ar a gcumas filleadh, le dualgais farraige. Is é an “plean cúraim teaghlaigh” plean an duine aonair chun cúram leanaí a sholáthar dá leanbh chun a chur ar a cumas filleadh ar obair agus ar dhualgais farraige do phearsanra NS agus thar lear maidir leis an Arm/AC/Cabhlach.

b. Nuair a fhilleann sé ar an obair cuirfidh an tOifigeach Ceannais/Ceann na Craoibhe agallamh ar an duine. Tabharfaidh rannpháirtíocht luath deis don bhall seirbhíse a uailmhianta gairme agus a chéad tasc eile a phlé.

d. I gcás an SN, tá sé tábhachtach go dtugann an té atá ag filleadh ar an obair le fios go bhfuil sé/sí réidh le filleadh ar an bhfarraige nó go n-iarrfaidh sé/sí fanacht ar tír go dtí go mbeidh an leanbh dhá

(2) bhliain d’aois. I gcás pearsanra NS a fhanann ar tír ar feadh tréimhse ar bith, suas go dtí uasmhéid an linbh a shroicheann dhá (2) bhliain d’aois, tógfar an tréimhse seo mar amlíne chun ligean don mháthair aire a thabhairt don leanbh mar chuid de theaghlach. treoraí cairdiúil sula bhfillfidh sé ar dhualgais farraige. Má iarrtar fanacht ar tír ar feadh aon tréimhse suas go dtí uasmhéid go dtí go mbeidh an leanbh dhá bhliain d’aois, pléifidh an Ceann Craoibhe é seo leis an duine aonair agus déanfaidh sé gach iarracht a chinntiú go n-éascaítear é. Trí (3) mhí roimh dheireadh na tréimhse ama seo (.i. nuair a bheidh an leanbh 21 mí d’aois) ní mór dóibh bualadh agus a bplean cúraim teaghlaigh a phlé lena Cheannasaí Aonaid/Ceann Craoibhe d’fhonn filleadh ar a ullmhacht oibríochta iomlán i.e. thar lear nó ar muir. Do phearsanra NS deimhneoidh siad go mbeidh siad in ann filleadh ar a gcuid dualgas farraige i gceann trí (3) mhí (i.e. nuair a bhíonn an leanbh dhá (2) bhliain d’aois).

e. maidir le teaghlaigh seirbhíse duel, déanfaidh Óglaigh na hÉireann a ndícheall gan an bheirt tuismitheoirí atá ag freastal ar leanaí cleithiúnacha a imscaradh ag an am céanna (mura n-iarrann siad a mhalairt), nuair nach gcuireann sé seo isteach ar chumas oibríocháin. Tá sé de dhualgas ar chomhaltáí na seirbhíse a gcás a chur in iúl dá mbrainse G1 a luaithe is féidir ionas gur féidir an scéal a scrúdú chun cruatan neamhbriachtanach ar theaghlaigh mhíleata na duel a sheachaint. Nuair a bheidh gach tréimhse iarchurtha imlonnaithe críochnaithe, beidh sí faoi dhliteanas iomlán as imscaradh oibríoch agus seirbhís farraige.” (béim curtha leis).

Mhol an tOifigeach Imscrúdaithe Míleata a ceapadh go ndéanfaí athbhreithniú ar GRO 04 de 2015 maidir le teaghlaigh désheirbhíse. Thacaigh FOCNS (Oifigeach Sinsearach na NS) leis an moladh seo freisin. Ina Thuarascáil sa chás seo luaigh an ODF na nithe seo a leanas (inter alia): -

“Mar gheall ar thoircheas agus saoire mháithreachais ghaolmhar is dócha go gcuirtear srian / cosc ar bhall NS baineann dul chun farraige ar feadh thart ar 12/14 mhí. Baineann beagnach leath na tréimhse seo – 6 mhí – le saoire mháithreachais nuair nach mbíonn an comhalta baineann den NS ar fáil d’aon dualgas nó oiliúint lena linn. Ciallaíonn na fíricí seo go cinnte go gcaillfidh ball NS baineann, agus é ag iompar clainne agus ar shaoire mháithreachais, beagnach cinnte, i gcomparáid lena gcomhghleacaithe fireanna, go pointe áirithe as a gcumas gach gnáthdhualgas agus oiliúint a chomhlíonadh le linn na dtréimhsí sin. Ní gá go gcruthaíonn sé seo go bhfuil idirdhealú, nó easpa combhionannais, nó easpa deiseanna ann. Is é an rud a thabharfadh le fios go bhfuil idirdhealú, nó easpa combhionannais, nó easpa ardú céime ann, teip ar thaobh an NS soláthar réasúnta a dhéanamh do bhaill NS baineann atá ag iompar clainne agus atá ag fanacht ar shaoire mháithreachais, nó a bhfuil saoire mháithreachais críochnaithe acu le déanaí, taithí agus riachtanais oiliúna a chomhlíonadh go héagsúil lena gcomhghleacaithe fireanna d’fhonn a chinntiú gur íosta (i gcomparáid lena gcomhghleacaithe fireanna) aon mhoill ar an deis cáiliú do chúrsaí / ardú céime, mura gcuirtear deireadh léi ar fad.”

Rinne an ODF na Moltaí seo a leanas freisin:

“Is é mo mholadh go nglacfaidh na húdaráis NS céimeanna láithreach chun céimeanna a scrúdú agus a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go soláthrófar roghanna inmharthana agus praiticiúla ar dhualgais farraige amach ón gcósta do chomhaltaí NS atá ag iompar clainne agus dóibh siúd atá ag filleadh ó shaoire mháithreachais chun an taithí agus an oiliúint a fháil. leordhóthanach le cáilíocht a bhaint amach do chúrsa Cumarsáid 3 (agus cúrsaí comhchosúla) chun an cailteanas deiseanna a íoslaghdú i gcomparáid le comhghleacaithe NS baineann nach bhfuil ag iompar clainne nó ar shaoire mháithreachais, agus comhghleacaithe fireanna NS.

Is é cuspóir an mholta seo freastal ar bhaill NS baineanna a mbíonn níos lú deiseanna acu, mar gheall ar thoircheas agus Saoire Mháithreachais, taithí a fháil amach ón gcósta ar feadh tréimhse fada ama.

Agus an moladh seo á dhéanamh agam admhaím agus glacaim leis,

B’fhéidir nach mbeadh sé indéanta nó praiticiúil gach gné de dhualgais farraige, agus an taithí agus

an oiliúint a thagann as sin, a mhacasamhlú ar an gcladach.

D’fhéadfadh sé nach mbeifear in ann deiseanna a chailleadh go hiomlán chun taithí oibre agus oiliúint riachtanach a shásamh do bhaill NS atá ag iompar clainne ar feadh a dtoircheas agus a Saoire Mháithreachais, i gcomparáid lena gcomhghleacaithe baineanna agus fireanna nach bhfuil ag iompar clainne.

I ndeireadh na dála, ba cheart go gcinneadh leibhéil foriomlána taithí oibre agus oiliúna a mheastar a bheith cuí agus riachtanach d’aon chúrsa nó ardú céime incháilitheacht don chúrsa nó d’ardú céime sin, lena n-áirítear i gcúinsí ina n-éilíonn toircheas agus Saoire Mháithreachais dualgais shrianta nó neamhláithreachta oibre.

Molaim go dtabharfaí tosaíocht do chomhaltaí NS maidir le dualgais farraige a shannadh ar fhilleadh dóibh ar an obair tar éis Saoire Mháithreachais, má iarrann siad amhlaidh.

Molaim go nglacfaí gach céim is féidir le cur ar chumas an Ghearánaí na riachtanais riachtanacha don chéad chúrsa Cumarsáid 3 eile atá ar fáil a chomhlíonadh.”

ACHOIMRE CÁS 5

Saincheist dlínse – gearán faoi iompar míchuí agus mí-úsáid céime – Alt 6(3) den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004.

D’eascair an gearán seo mar gheall ar athrú béil ag geataí beairic airm idir oifigeach agus Corporal, inar bhagair an t-oifigeach cúisimh a thabhairt i gcoinne an Chorpplaigh. Ní raibh aon finnéithe. Ní dhearnadh aon chúisimh ná gníomh araíonachta ina dhiaidh sin i gcoinne an Chorpplaigh.

Fuarthas amach in imscrúdú inmheánach DF ar an ngearán nár fhulaing an Gearánaí aon éagóir de réir bhrí Alt 114 den Acht Cosanta 1954, arna leasú. Tharla an teagmhas (nó ‘gníomh’) a bhfuil gearán á dhéanamh ina leith an 3 Meitheamh 2018. Toisc gur tarchuireadh an t-ábhar chuig an ODF den chéad uair le haghaidh imscrúdaithe tamall maith tar éis an 3 Meitheamh 2019, agus mar gheall ar fhorálacha Alt 6(3)(a) den Ombudsman. (Fórsaí Cosanta) 2004, diúltaíodh don iarratas ar imscrúdú.

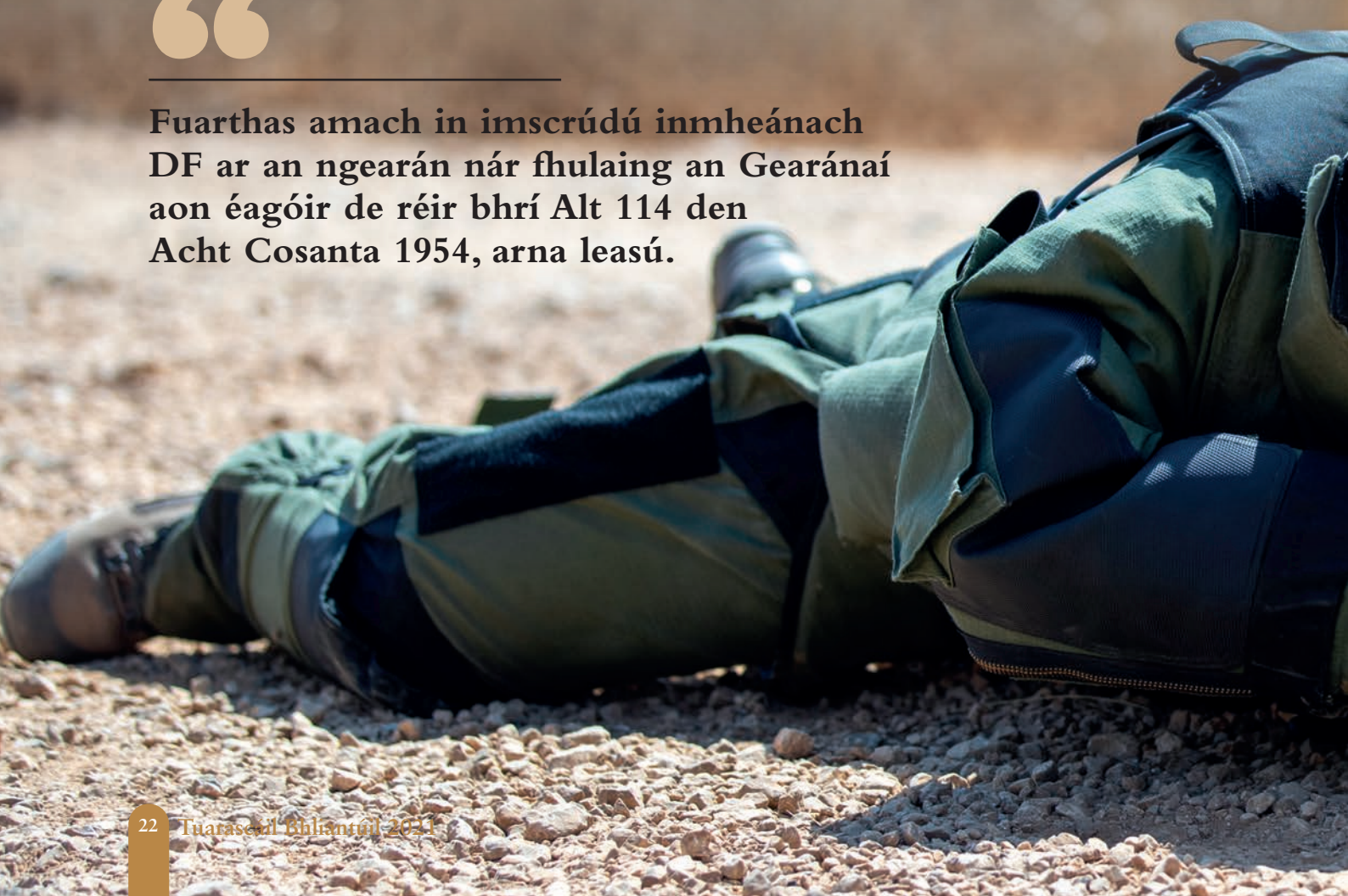
– Alt 6 “(3) Déanfaidh gearánach gearán dá dtagraítear i bhfo-ailt (1) agus (2) tráth nach déanaí ná 12 mhí ón -

- (a) Dáta na gníomhaíochta lena mbaineann, nó
- (c) An dáta a tháinig an gearánach ar an eolas faoin gcaingean, cibé acu is déanaí”

San áireamh i dTuarascáil an ODF don Aire Cosanta sa chás seo bhí Moladh go ndéanfaí Alt 6 d’Acht 2004 a leasú chun foráil a dhéanamh do thréimhse teorann níos faide ná mar a fhoráiltear sa dá mhí dhéag. Moltar go mbeadh tréimhse teorann 24 mí níos oiriúnaí.

“

Fuarthas amach in imscrúdú inmheánach DF ar an ngearán nár fhulaing an Gearánaí aon éagóir de réir bhrí Alt 114 den Acht Cosanta 1954, arna leasú.

ACHOIMRE CÁIS 6

Saincheist dlínse – láimhseáil mhíchuí líomhnaithe ar chaingean araíonachta i gcoinne comhghleacaí sóisearacha arna lorg agus arna moladh ag an nGearánach, ONC sinsearach – aistriú an Ghearánaí ina dhiaidh sin le hiarmhairtí diúltacha dó – Alt 6(3) den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004.

Chuir an Gearánaí a ghearáin faoi bhráid an DF an 2 Nollaig 2020 maidir le hábhair a tharla ar/roimh Dheireadh Fómhair 2016, beagnach ceithre bliana roimhe sin. Rinne OIM (Oifigeach Imscrúdaithe Míleata) ceaptha na gearáin a imscrúdú laistigh den DF i mí na Nollag 2020, agus rinne oifigeach níos sinsearaí trí athbhreithniú, i mí Eanáir 2021. Níor seasadh leis na gearáin, ach amháin ceist “moill mhíchuí”.

D'iarr an Gearánaí ansin ar an ODF imscrúdú a dhéanamh. Dhiúltaigh an ODF é sin a dhéanamh mar gheall ar Alt 6(3) d'Acht 2004, áfach, mar go raibh breis is ceithre bliana caite ó tharla ábhar na ngearán.

- Alt 6 “(3) Déanfaidh gearánach gearán dá dtagraítear i bhfo-ailt (1) agus (2) tráth nach déanaí ná 12 mhí ón - –
 - (a) Dáta na gníomhaíochta lena mbaineann, nó
 - (b) An dáta a tháinig an gearánach ar an eolas faoin gcaingean, cibé acu is déanaí”

(Féach freisin Achoimre ar Chás 5).

ACHOIMRE CÁS 7

Baint agus aistriú ó phost ar leith – gan aon chúiseanna tugtha in ainneoin gealltanais imscrúdaithe.

D’eascair an gearán sa chás seo toisc gur baineadh an Gearánaí as post ar leith laistigh de bheairic airm. Dúirt sé go raibh a chur as oifig “an-táireach, náireach agus an-neamhghairmiúil.” Rinne sé gearán freisin, in ainneoin gealltanais in 2018 imscrúdú a dhéanamh ar na himthosca a bhain lena bhaint as an bpost áirithe, nach ndearnadh aon imscrúdú den sórt sin.

Chinn an ODF go raibh easpa an imscrúdaithe a gealladh míshásúil agus éagórach. Thug sé faoi deara gur rúndiamhair fós na cúiseanna gur baineadh an Gearánaí as post ar leith thart ar cheithre bliana i ndiaidh na heachtra, agus go raibh sé i dteideal go gcuirfí in iúl dó na cúiseanna lena chur as oifig.

Chreid an ODF gurbh fhearr imscrúdú ceart ar an ngearán, ar a laghad ar an gcéad dul síos, trí imscrúdú gasta inmheánach DF a rinne Oifigeach Imscrúdaithe Míleata nuacheaptha, nach raibh baint aige leis an gcás roimhe seo. Mhol sé go ndéanfaí an t-imscrúdú seo, gan mhoill.

ACHOIMRE CÁS 8

Eisiamh ón gComórtas Arduithe Céime - Comórtas nua 2021 a bheadh sa chomórtas Arduithe Céime reatha/atá le teacht, seachas athreachtáil ar chomórtas 2019.

D’áitigh an Gearánaí gur comórtas nua a bhí sa chomórtas Ardaithe Céime oifigigh a bhí sceidealta do 2021 agus nár cuireadh tús le hathreachtáil ar chomórtas níos luaithe ar dtús in 2019, ach gur tréigeadh é ina dhiaidh sin, mar a chothaigh an DF é.

Más comórtas nua a bhí sa chomórtas Ardaithe Céime (mar a d’áitigh an Gearánaí air), bhí go leor blianta seirbhíse ag an nGearánaí ag an gcéim is ísle chun é a cháiliú le bheith san áireamh sa Chomórtas. Más rud é, ar an taobh eile, gur ‘athreachtáil’ de chomórtas 2019 a bhí sa chomórtas ardaithe céime sceidealta, níor éirigh leis an nGearánaí an riachtanas seirbhíse ar chéim níos ísle. Fuair an ODF, i sraith Tuarascálacha in 2020 maidir le comórtas ardú céime 2019, go raibh iarrthóirí áirithe don chomórtas sin

eisiata go mícheart uaidh. Bunaithe ar na cinntí sin, agus ar Mholtaí a rinne an ODF sna cásanna sin don Aire Cosanta, d’ordaigh an tAire don Cheann Foirne “socrú a dhéanamh chun athreachtáil (comórtas 2019) ...”

Dá réir sin, chreid an ODF go raibh sé “loighciúil, réasúnach agus riachtanach athreachtáil (comórtas 2019) gan mhoill.”

Chinn an ODF, toisc nár shásaigh an Gearánaí na critéir le haghaidh rannpháirtíochta i gcomórtas ardú céime 2019, nach bhféadfadh sé a bheith rannpháirteach, mar sin de, i gcomórtas arbh ionann é i ndáiríre i ndáiríre, cé go raibh sé sceidealaithe anois in 2021.

ACHOIMRE CÁS 9

Agóid i gcoinne tuairimí i gcomhad pearsanta – drochthionchar ar scóráil sa Chomórtas Ardaithe Céime – gearán go raibh caidreamh oibre ag sibhialtach ar an mBord Comórtais Arduithe Céime leis an iarrthóir rathúil.

Cháin an Gearánaí tuairimí diúltacha ina 2013 AF451 (Taifead DF pearsanta bliantúil) scríofa ag oifigeach sinsearach, a Stiúrthóir Cór. Bhí an AF451 seo ar cheann de líon a ndearna Bord um Ardú Céime breith orthu. Áiríodh ar AF451 ina dhiaidh sin a bhreithnigh an Bord ráitis dhearfacha faoin nGearánach agus scríobh an t-oifigeach sinsearach céanna iad freisin.

Chinn an MIO ceaptha i bhfabhar an Ghearánaí a mhéid nár tugadh an deis don Ghearánaí, go héagórach, a fhreagra ar na tuairimí diúltacha a taifeadadh a thaifeadadh. Níor aontaigh sé, áfach, leis an Sásamh a iarradh, is é sin na tuairimí a bhaint as AF451 2013. Dhiúltaigh an MIO freisin don mholadh claonta a líomhnaíodh i gcoinne an oifigigh shinsearaigh. Dhiúltaigh sé imscrúdú a dhéanamh ar an líomhain go raibh caidreamh oibre ag comhalta sibhialtach an Bhoird leis an iarrthóir ar éirigh leis, mar gur chreid sé nach raibh sé in ann é sin a dhéanamh toisc gur sibhialtach an duine aonair sin, agus nach comhalta den DF é.

Thug an ODF faoi deara go raibh gach AF451 tar éis 2013 “go háirithe dearfach agus comhlántach faoin nGearánaí agus mar gheall air”, agus gur chuimsigh siad roinnt tuairimí dearfacha ón oifigeach sinsearach i gceist. Chuir sé an tuairim in iúl freisin gur dócha go rachadh drochthionchar na dtráchtanna in AF451 sé bliana roimhe sin i léig go mór idir an dá linn. Ní bhfuair an ODF aon fhianaise ar chlaonadh ar thaobh an oifigigh shinsearaigh.

Níor nocht imscrúdú an ODF ar an gcoinbhleacht a d’eascair mar gheall ar an “gcaidreamh oibre” líomhnaithe roimhe seo idir comhalta sibhialtach an Bhoird agus an t-iarrthóir ar éirigh leis fianaise a thacaigh leis an líomhain sin. Ba é an fhianaise a thug le fios gur shuigh an ball sibhialtach, ar ócáid roimhe seo, ar Bhord Ardaithe Céime (mar bhall sibhialtach) agus an t-iarrthóir rathúil mar dhuine de bheirt ainmnitheach míleata. Mheas an ODF nach raibh sa chaidreamh oibre seo ach rud neamhbhríoch. Ina theannta sin, bhí an Bord i gcás

an Ghearánaigh comhdhéanta de thriúr, an comhalta sibhialtach sin, agus beirt oifigeach sinsearach, a raibh taithí ar leith ag duine acu agus a bhí ina Chathaoirleach. Thug sé seo le fios go raibh an riosca fabhartha i leith iarrthóra amháin ar thaobh ceann amháin den triúr a raibh toradh éagórach mar thoradh air a bheith iargúlta, agus ar aon nós ní raibh aon fhianaise ar fhabhar sa chás áirithe seo.

Chuir an ODF in iúl freisin, ós rud é gur leis an Aire Cosanta comhalta sibhialtach de chuid an Bhoird Ardaithe Céime a cheapadh, nach raibh athbhreithniú ar an gcinneadh sin oiriúnach don phróiseas imscrúdaithe inmheánach DF, agus go deimhin ní raibh sé inathbhreithnithe ag an ODF faoi fhorálacha Acht 2004.

Mhol an ODF (a) go gceadófaí don Ghearánaí a bharúlacha ar a AF451 a chur san áireamh mar fhreagra ar thuairimí an oifigigh shinsearaigh, agus (b) go gcuirfí liosta iarrthóirí atá ag lorg ardú céime ar fáil do cheapaí sibhialtach chuig Bord, agus ansin. aon choinbhleacht leasa (iarbhrí nó dóchúil) a dhearbhu “ar fhorais caidreamh pearsanta teaghlaigh, caidrimh oibre nó cúiseanna eile.”

“

Cosúil le hOifigí eile a fhaigheann maoiniú poiblí, rinne an ODF athbhreithniú foirmiúil ar Rialuithe Inmheánacha Airgeadais in 2020.

4 Gnóthaí Corparáideacha

Foireann

Tá foireann an ODF comhdhéanta de:

- Brian O'Neill, Ceann Oifige.
- Michael O'Flaherty, Cásbhainisteoir.
- John Sheridan, Oifigeach Feidhmiúcháin, a tháinig in ionad Lauren O'Donovan le linn 2021.

Athbhreithniú ar Rialuithe Inmheánacha Airgeadais

Cosúil le hOifig eile a fhaigheann maoiniú poiblí, rinne an ODF athbhreithniú foirmiúil ar Rialuithe Inmheánacha Airgeadais in 2020. Tá an t-athbhreithniú seo curtha ar fáil don Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste. Tá córas buiséadach cuimsitheach i bhfeidhm agus déantar treochtaí caiteachais a athbhreithniú ar bhonn ráithiúil i gcomhar le cuntasóirí seachtracha an ODF.

Cosaint Sonraí

Tá Oifig an ODF cláraithe leis an gCoimisinéir Cosanta Sonraí.

Ba chóir a thabhairt faoi deara freisin go gcuirtear forálacha rúndachta faisnéise i bhfeidhm ar an ODF faoi alt 10 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 mar a leanas:

10. (1) An tOmbudsman nó ball d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) aon ní a nochtadh faisnéis, doiciméad, cuid de dhoiciméad nó rud a fhaigheann an Ombudsman nó oifigeach imscrúdaithe i gcúrsa, nó thar ceann an chun críche réamhscrúdaithe nó imscrúdaithe faoi seo Acht ach amháin chun críocha an—

- (a) an réamhscrúdú nó an t-imscrúdú lena mbaineann,
- (b) aon ráiteas a dhéanamh, de réir an Achta seo, tuarascáil nó fógra faoin réamhscrúdú sin nó an t-imscrúdú sin, nó
- (c) imeachtaí i leith ciona faoin Acht um Rúin Oifigiúla 1963 a líomhnaítear a bheith déanta ina leith faisnéis nó doiciméad, cuid de dhoiciméad nó rud faighte ag an

Ombudsman nó ag oifigeach imscrúdaithe de bhua an Achta seo.

(2) An tOmbudsman nó ball d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) ní iarrfar orthu tabhairt fianaise in aon imeachtaí, seachas imeachtaí dá dtagraítear in fo-alt (1)(c), i dtaobh nithe a thagann ar eolas aige nó aici sa cúrsa réamhscrúdaithe nó imscrúdaithe faoin Acht seo.

(3) (a) Féadfaidh an tAire fógra i scríbhinn a thabhairt don Ombudsman, maidir le haon doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud a shonraítear san fhógra, nó aon aicme de dhoiciméad, mar chuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud mar sin sonraithe, go bhfuil, i dtuairim an Aire, an nochtadh (seachas don Ombudsman nó do chomhalta dá chuid nó a foireann lena n-áirítear oifigeach imscrúdaithe) de sin doiciméad, an chuid sin de dhoiciméad, an fhaisnéis sin nó an rud sin nó de dhoiciméid, codanna de dhoiciméad, faisnéis nó rudaí den aicme sin, bheadh, ar na cúiseanna sonraithe san fhógra, dochar a dhéanamh do leas an phobail nó le slándáil.

(b) I gcás ina dtabharfar fógra faoin bhfo-alt seo, ní bheidh aon ní I forléireofar an tAcht seo mar ní a údaráíonn nó a éilíonn an Ombudsman chun cumarsáid a dhéanamh le haon duine nó le haon duine críche aon doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó an rud a shonraítear san fhógra nó in aon doiciméad, cuid de doiciméad, faisnéis nó rud d'aicme a shonraítear amhlaidh.

(4) I gcás ina dtabharfar fógra faoi fho-alt (3)(a), don Ombudsman nó comhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear imscrúdú oifigeach) aon—

- (a) doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud sonraithe san fhógra, nó
- (b) aicme doiciméid, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud a shonraítear san fhógra, chun éinne

no chun aon chríche agus ní bheidh éinní san Acht so a fhorléiriú mar ní a údaraíonn nó a éilíonn an tOmbudsman nó comhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdaithe) go aon ní dá dtagraítear in a nochtadh d'aon duine nó chun aon chríche mír (a) nó (b).

Bharra na hÉireann

Tá an ODF cláraithe faoin Scéim um Rochtain Ghairmiúil Dhíreach de chuid Chomhairle Bharra na hÉireann. Úsáideann an ODF seirbhísí abhcóidí chun comhaid chás a athbhreithniú i gcúinsí cuí.

Sláinte & Sábháilteacht

Tá Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta i bhfeidhm ag an ODF. Is ar an Roinn Gnóthaí Eachtracha go príomha atá an fhreagracht as Beartas Sláinte & Sábháilteachta maidir leis an bhfoirgneamh, ina bhfuil an ODF lonnaithe.

Saoráil Faisnéise

Faoi fhorálacha an Achta um Shaoráil Faisnéise (SF) 2014 tá sé de cheart ag daoine aonair:

- Teacht ar thaifid atá i seilbh Roinn Rialtais nó comhlachtaí poiblí áirithe, lena n-áirítear an ODF;
- Iarratas ar cheartú faisnéise pearsanta a bhaineann le duine atá i seilbh Roinn Rialtais nó comhlachtaí poiblí áirithe, lena n-áirítear an ODF, i gcás ina bhfuil sé míchruinn, neamhiomlán nó míthreorach;
- Cúiseanna a fháil le cinneadh a rinne Roinn Rialtais nó comhlachtaí poiblí áirithe, lena n-áirítear an ODF, i gcás ina ndéanann an cinneadh difear do dhuine aonair.

Cad iad na taifid ar féidir liom a iarraidh faoin Acht um Shaoráil Faisnéise?

Faoi réir fhorálacha an Achta Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 atá sonraithe thíos, is féidir le duine aonair na taifid seo a leanas atá i seilbh an ODF a iarraidh:

- Aon taifid a bhaineann le duine aonair go pearsanta, aon uair a cruthaíodh iad;
- Aon taifid eile a cruthaíodh ó bunaíodh an ODF i mí na Nollag 2005.

Is féidir le 'taifead' a bheith ina dhoiciméad páipéir, faisnéis a choinnítear go leictreonach, asphriontaí, léarscáileanna, pleananna, micreascannán, etc.

Faisnéis a bhfuil cosc uirthi faoi Alt 10 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004

Déileálann Alt 10 le rúndacht na faisnéise a bhailíonn an ODF i ndáil le gearáin a imscrúdaítear nó atá á bhfiosrú. Deir sé:

“10.-(1) Ní nochtfaidh an tOmbudsman nó comhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdaithe) aon fhaisnéis, doiciméad, cuid de dhoiciméad nó ní a gheobhaidh an tOmbudsman nó oifigeach imscrúdúcháin i gcúrsa, nó chun críche, réamh-imscrúdú nó imscrúdú faoin Acht seo ach amháin chun críocha—

- (a) an réamhscrúdú nó an t-imscrúdú lena mbaineann,
- (b) aon ráiteas, tuarascáil nó fógra faoin réamhscrúdú sin nó faoin imscrúdú sin a dhéanamh, de réir an Achta seo, nó
- (c) imeachtaí i leith ciona faoin Acht um Rúin Oifigiúla 1963 a líomhnaítear a bheith déanta i leith faisnéise nó doiciméid, cuid de dhoiciméad nó rud a fuair an tOmbudsman nó oifigeach imscrúdúcháin de bhua an Achta seo.”

Go simplí, ní bhaineann an tAcht um Shaoráil Faisnéise ach leis na comhaid riaracháin atá i seilbh an Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann. Níl comhaid imscrúdaithe faoi réir fhorálacha an Achta um SF.

Uimhir 36 de 2004

AN tACHT OMBUDSMAN (Óglaigh na hÉireann) 2004

RIAR NA nALT

Alt

1. Léiriú.
2. Ombudsman a cheapadh.
3. Luach saothair agus aoisliúntas.
4. Feidhmeanna an Ombudsman.
5. Eisiaimh.
6. Gearán chuig an Ombudsman.
7. Tuarascálacha.
8. Doiciméid, faisnéis, etc. a thabhairt ar aird.
9. Imscrúduithe a sheoladh.
10. Rúndacht na faisnéise.
11. An Coiste um Chuntais Phoiblí.
12. Coistí Oireachtais.
13. Leasú ar alt 114 d'Acht 1954.
14. Foireann.
15. Oifigigh imscrúdaithe.
16. Cuntais agus iniúchtaí.
17. Rialacháin.
18. Costais.
19. Gearrtheideal agus tosach feidhme.

[Uimhir. 36.] Ombudsman (Defence Forces) Act An tAcht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) [2004.]	2004 Na hAchtanna dá dTagraítear
Acht Choimisinéirí na Státseirbhíse 1956	1956, Uimh. 45
Acht Rialaithe na Stát-Sheirbhíse 1956	1956, Uimh. 4
Achtanna Rialacháin na Státseirbhíse 1956 go 1996	
Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993	1993, Uimh. 8
An tAcht Cosanta 1954	1954, Uimh. 18
An tAcht Cosanta (Leasú) 1990	1990, Uimh. 6
An tAcht Cosanta (Leasú) (Uimh. 2) 1960	1960, Uimh. 44
An tAcht um Thoghcháin do Pharlaimint na hEorpa 1997	1997, Uimh. 2
An tAcht um Rúin Oifigiúla 1963	1963, Uimh. 1
An tAcht Ombudsman 1980	1980, Uimh. 26
Aoisliúntas na Seirbhíse Poiblí (Forálacha Ilghnéitheacha)	
Acht 2004	2004, Uimh. 7

Uimhir 36 de 2004

AN tACHT OMBUDSMAN (Óglaigh na hÉireann) 2004

ACHT DO DHÉANAMH SOCRÚ MAIDIR LE CEAPACHÁN AGUS
FEIDHMEANNA Ó OMBUDSMAN CHUN NA hÓGLUACHA COSANTA, DO
LEASÚ AN tACHT COSANTA, 1954 AGUS DO DHÉANAMH SOCRÚ I dTAOBH
NITHE CEANGAILTE
[10 Samhain, 2004]

ACHTAÍTEAR AG AN OIREACHTAS MAR LEANAS:

1

- (1) San Acht seo, mura n-éilíonn an comhthéacs a mhalairt—

ciallaíonn “Acht 1954” an tAcht Cosanta 1954;
ciallaíonn “Acht 1980” an tAcht Ombudsman 1980;

ciallaíonn “gníomh”. —

- (a) aon ghníomh a dhéanfar nó aon chinneadh arna dhéanamh ag duine nó thar ceann duine dá dtagraítear i mír (a), (b) nó (c) d’alt 6(1) nó mír (a), (b) nó (c) d’alt 6(2), nó
- (b) mainneachtain ag duine nó thar ceann duine dá dtagraítear i mír (a), (b) nó (c) d’alt 6(1) nó i mír (a), (b) nó (c) d’alt 6(6). 2) gníomh a dhéanamh nó cinneadh a dhéanamh,

ach ní fholaíonn sé gníomh nó cinneadh dá dtagraítear i mír (a) nó mainneachtain gníomh a dhéanamh nó cinneadh dá dtagraítear i mír (b) a bhaineann le slándáil nó míleata nó a dhéanann difear oibríocht;

“tá le státseirbhíseach” an bhrí a shanntar dó le hAcht Rialaithe na Státseirbhíse 1956 ach chun críocha ailt 4(7), 6(1)(c), 6(2)(c) agus 9(2) tagairt do déanfar státseirbhíseach a fhorléiriú mar thagairt do státseirbhíseach atá nó a bhí fostaithe mar státseirbhíseach sa Roinn Cosanta agus chun críocha alt 6 bainfidh caingean arna dhéanamh ag státseirbhíseach nó thar ceann státseirbhíseach le comhlíonadh feidhmeanna riaracháin ag an státseirbhíseach sin sa Roinn Cosanta;

ciallaíonn “gearánach” duine a dhéanann gearán faoi alt 6;

ciallaíonn “gearán” gearán arna dhéanamh de réir alt 6;

ciallaíonn “Óglaigh na hÉireann” na Buan-Óglaigh dá dtagraítear in alt 19 d’Acht 1954 agus na hÓglaigh Cúltaca dá dtagraítear in alt 20 d’Acht 1954;

folaíonn “feidhmeanna” cumhachtaí agus dualgais agus folóidh tagairt do chomhlíonadh feidhme, maidir le cumhachtaí, tagairt d’fheidhmiú cumhachta;

tá le “oifigeach imscrúdaithe” an bhrí a shanntar dó le halt 15;

ciallaíonn “oibríocht mhíleata”.—

- (a) seirbhís ghníomhach de réir bhrí alt 5 d’Acht 1954,
- (b) seirbhís ghníomhach dá bhforáiltear in alt 4(1) den Acht Cosanta (Leasú) (Uimh. 2), 1960,
- (c) dualgais oibríochtúla ar muir, nó
- (d) cúnamh a sholáthar don chumhacht shibhialta;

“ciallaíonn an tAire” an tAire Cosanta;

ciallaíonn “Ombudsman” an duine a cheapfar mar Ombudsman don Óglaigh na hÉireann faoi alt 2(2);

ciallaíonn “slándáil” slándáil nó cosaint an Stáit;

tá le “binse seirbhíse” an bhrí a shanntar dó le halt 161 d’Acht 1954;

- (2) San Acht seo —

- (a) aon tagairt d’alt is tagairt í d’alt den Acht seo, mura gcuirtear in iúl gur tagairt d’achtachán éigin eile atá beartaithe,

- (b) aon tagairt d'fho-alt nó do mhír is tagairt í don fho-alt nó don mhír den fhoráil ina bhfuil an tagairt, mura gcuirtear in iúl gur tagairt d'fhoráil éigin eile atá beartaithe, agus
- (c) déanfar, mura n-éilíonn an comhthéacs a mhalairt, tagairt d'aon achtachán a fhorléiriú mar thagairt don achtachán sin arna leasú, arna oiriúnú nó arna leathnú le haon achtachán dá éis sin nó faoi.

2

- (1) Tá oifig Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann bunaithe agus tabharfar an tOmbudsman d'Óglaigh na hÉireann ar shealbhóir na hoifige.
- (2) Is é an tUachtarán ar mholadh ón Rialtas a dhéanfaidh duine a cheapadh chun bheith ina Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann.
- (3) Faoi réir an Achta seo, beidh duine a cheapfar faoi fho-alt (2) i seilbh oifige ar cibé téarmaí agus coinníollacha a chinnfidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais.
- (4) Maidir le duine a cheapfar chun bheith ina Ombudsman—
 - (a) féadfaidh an tUachtarán, arna iarraidh sin dó nó di féin, an tUachtarán a scaoileadh as oifig,
 - (b) féadfaidh an tUachtarán é a chur as oifig ach ní dhéanfar S.2 a chur as oifig ach amháin i gcás mí-iompair, éagumais nó féimheachta sonraithe i gcás ina bhfuil moladh ag an Rialtas go gcuirfí as oifig é, agus
 - (c) déanfaidh sé, i gcás ina bhfuil feidhm ag fo-alt (8), an oifig a fhágáil ar an aois fhorordaithe a shlánú.
- (5) Faoi réir an ailt seo, beidh duine a cheapfar chun bheith ina Ombudsman i seilbh oifige ar feadh cibé téarma a shonrófar san ionstraim ceapacháin nach faide ná 7 mbliana an téarma sin agus féadfaidh an duine sin a bheith in-athcheaptha chun na hoifige. ar feadh an dara téarma nó téarma ina dhiaidh sin.
- (6) Más é an duine a shealbhaíonn oifig an Ombudsman—
 - (a) arna ainmniú mar chomhalta de Sheanad Éireann, nó
 - (b) toghadh mar chomhalta de cheachtar Teach den Oireachtas nó do Pharlaimint na hEorpa,

nó

- (c) a mheastar, de bhun Chuid XIII den Dara Sceideal a ghabhann leis an Acht um Thoghcháin do Pharlaimint na hEorpa 1997, é a bheith tofa do Pharlaimint na hEorpa, nó
- (d) a thiocfaidh chun bheith ina chomhalta d'údarás áitiúil, scoirfidh an duine sin air sin de bheith i seilbh oifig an Ombudsman.
- (7) Aon duine a bheidh de thuras na huaire i dteideal faoi Bhuan-Orduithe cheachtar Tí den Oireachtas suí sa Teach sin, nó is comhalta de Pharlaimint na hEorpa nó d'údarás áitiúil beidh sé nó sí, fad a bheidh sé nó sí i dteideal nó ag feidhmiú amhlaidh. comhalta den sórt sin, a bheith dícháilithe chun oifig an Ombudsman a shealbhú.
- (8) Maidir le haon duine nach iontrálaí nua é (de réir bhrí an Achta um Aoisliúntas na Seirbhíse Poiblí (Forálacha Ilghnéitheacha) 2004) féadfaidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais, an aois a fhorordú ag a fhágfaidh duine oifig de bhun fho-alt (4)(c).
- (9) Ní bheidh duine a shealbhaíonn oifig an Ombudsman ina chomhalta d'Óglaigh na hÉireann nó ina státseirbhíseach.

3

- (1) Íocfar le sealbhóir oifige an Ombudsman cibé luach saothair agus liúntais le haghaidh caiteachas a chinnfidh an tAire ó am go ham le toiliú an Aire Airgeadais.
- (2) Féadfaidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais, scéim nó scéimeanna a dhéanamh agus a chur i gcrích, de réir a téarmaí, chun sochair aoisliúntais a dheonú do dhaoine a shealbhaigh oifig an Ombudsman nó ina leith. de réir mar is cuí leis nó léi.
- (3) Socróidh scéim dá dtagraítear i bhfo-alt (2) an t-am scoir agus na coinníollacha scoir do dhaoine a mbeidh sochair aoisliúntais iníoctha ina leith faoin scéim, agus féadfar tráthanna agus coinníollacha éagsúla a shocrú i leith aicmí éagsúla daoine.
- (4) Féadfaidh an tAire tráth ar bith, le toiliú an Aire Airgeadais, scéim nó scéimeanna a dhéanamh agus a chur i gcrích ag leasú nó ag cúlghairm scéime faoin alt seo.
- (5) Ní dheonóidh an tAire aon sochar aoisliúntais ná ní dhéanfaidh an tAire aon chomhshocraíocht eile chun sochar den sórt sin a sholáthar don

“

Go simplí, ní bhaineann an tAcht um Shaoráil Faisnéise ach leis na comhaid riaracháin atá i seilbh an Ombudsman d’Óglaigh na hÉireann. Níl comhaid imscrúdaithe faoi réir fhorálacha an Achta um SF.

duine a shealbhaíonn oifig an Ombudsman nó ina leith ar shlí seachas de réir scéime. faoin alt seo nó, má cheadaíonn an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais, sochar den sórt sin a dheonú, do réir an smachtbhanna sin.

- (6) Leagfar scéim faoin alt seo faoi bhráid gach Tí den Oireachtas a luaithe is féidir tar éis a déanta agus, má ritheann ceachtar Teach den sórt sin rún ag neamhniú na scéime laistigh den 21 lá ina dhiaidh sin a bheidh an Teach sin ar bun. shuifidh tar éis an scéim a leagan faoina bráid, déanfar an scéim a neamhniú dá réir sin ach gan dochar do bhailíocht aon ní a rinneadh roimhe sin faoi.
- (7) I gcás ina n-éireoidh díospóid i dtaobh éileamh aon duine ar aon sochar aoisliúntais, nó maidir le méid aon sochair aoisliúntais de bhun scéime nó scéimeanna faoin alt seo, cuirfear an díospóid sin faoi bhráid an Aire agus tarchuirfidh an tAire í chun an Aire. Aire Airgeadais, agus is cinneadh críochnaitheach a cinneadh.
- (8) San alt seo, ciallaíonn “sochar aoisliúntais” pinsean, aisce nó liúntas eile is iníoctha ar éirí as, ar scor nó ar bhás.

4

- (1) Beidh an tOmbudsman neamhspleách i gcomhlíonadh a fheidhmeanna nó a feidhmeanna, agus beidh aird chuí aige i gcónaí ar cheanglais oibríochtúla Óglaigh na hÉireann.
- (2) Faoi réir an Achta seo, féadfaidh an tOmbudsman aon gníomh is ábhar do ghearán a rinne duine a ndéanann an gníomh difear dó nó di imscrúdú a dhéanamh más rud é, tar éis dó réamhscrúdú a dhéanamh ar an ábhar, gur dealraitheach don Ombudsman go bhfuil.—
 - (a) go ndearna nó go bhféadfadh go ndearna an gníomh dochar don ghearánach,
 - (b) go ndearnadh nó go bhféadfadh an gníomh a bheith— (i) gan údarás cuí,
 - (ii) a thógtar ar fhorais nach mbaineann le hábhar,
 - (iii) toradh na faillí nó na heaspa,
 - (iv) atá bunaithe ar fhaisnéis earráideach nó neamhiomlán,
 - (v) idirdheallaitheach go míchuí,
 - (vi) míréasúnta, d’ainneoin chomhthéacs na timpeallachta míleata a bhreithniú,

(vii) atá bunaithe ar chleachtas riaracháin neamh-inmhianaithe, nó

(viii) contrártha ar shlí eile do riarachán cóir nó fóna,

- (c) nár ordú a eisíodh i gcúrsa oibríochta míleata an chaingean, agus
 - (d) i gcás comhalta ar fónamh d’Óglaigh na hÉireann, nach dóigh go réiteofar an t-ábhar agus go bhfuil tréimhse 28 lá caite ó rinneadh an gearán faoi alt 114 d’Acht 1954;.
- (3) Féadfaidh an tOmbudsman—
- (a) a chinneadh gan imscrúdú a dhéanamh faoin Acht seo ar chaingean is ábhar do ghearán, nó
 - (b) scor d’imscrúdú faoin Acht seo ar chaingean is ábhar do ghearán, má tá sé nó sí den tuairim—
 - (i) gur gearán fánach nó cráiteach atá sa ghearán,
 - (ii) nach bhfuil leas leordhóthanach ag an ngearánach san ábhar,
 - (iii) go bhfuil bearta sásúla chun éifeacht dhíobhálach an ghnímh ar an ngearánach a leigheas, a mhaolú nó a athrú, glactha nó beartaithe a dhéanamh, nó
 - (iv) nach bhfuil bearta réasúnacha glactha ag an ngearánach chun sásamh a lorg i leith ábhar an ghearáin nó, má tá bearta den sórt sin déanta ag an ngearánach, nár diúltaíodh sásamh dó nó di.
- (4) Ní bheidh sé riachtanach don Ombudsman caingean faoin Acht seo a imscrúdú má bhíonn sé nó sí den tuairim go ndearnadh, go bhfuil nó go ndéanfar imscrúdú ar an ábhar lena mbaineann ar mhodh comhchosúil faoi imscrúdú eile ag an Ombudsman. fén Acht so.
- (5) Ní dhéanfaidh réamhscrúdú nó imscrúdú ag an Ombudsman difear do bhailíocht an ghnímh a imscrúdaítear nó d’aon chumhacht nó dualgas de chuid an duine a rinne an gníomh beart breise a dhéanamh maidir le haon nithe is ábhar don réamhscrúdú nó don imscrúdú.
- (6) Le linn don Ombudsman a chinneadh an ndéanfar imscrúdú faoin Acht seo a thionscnamh, a leanúint nó a scor nó a scor, gníomhóidh an tOmbudsman, faoi réir fhorálacha an Achta seo, de réir a rogha féin nó a rogha féin.

(7) Déanfaidh comhalta d'Óglaigh na hÉireann—

- (a) adhéanfaidh gearán leis an Ombudsman maidir le caingean arna dhéanamh ag státseirbhíseach nó thar ceann státseirbhíseach, ní dhéanfaidh sé, ina dhiaidh sin, gearán faoin ní céanna chuig an Ombudsman arna cheapadh nó arna ceapadh faoi Acht 1980, nó
- (b) a dhéanfaidh gearán leis an Ombudsman arna cheapadh faoi Acht 1980 i ndáil le caingean arna dhéanamh ag státseirbhíseach nó thar ceann státseirbhíseach, ní dhéanfaidh sé nó sí, ina dhiaidh sin, gearán faoin ábhar céanna leis an Ombudsman.

(8) Ní fhorléireofar aon ní i bhfo-alt (2)(a) nó in alt 6 mar ní a thoirisceann an tOmbudsman d'imscrúdú—

- (a) caingean is ábhar do ghearán ó ghearánach a ndearna nó a bhféadfadh, i dtuairim an Ombudsman, difear a dhéanamh don ghearánach seachas i gcáil oifigiúil, nó
- (b) caingean is ábhar do ghearán ag gearánach a rinne, nó a fhéadfadh a bheith déanta, ag duine atá ag gníomhú seachas i gcáil oifigiúil.

(9) Tabharfaidh an tOmbudsman don Aire cibé faisnéis maidir le comhlíonadh a fheidhmeanna nó a fheidhmeanna a iarrfaidh an tAire ó am go ham.

5

(1) Ní imscrúdóidh an tOmbudsman aon ghearán a bhaineann le caingean dá dtagraítear in alt 6(1) nó 6(2)—

- (a) más caingean an chaingean maidir leis—
 - (i) go bhfuil imeachtaí dlí tionscanta ag an ngearánach in aon chúirt shibhialta agus nár díbheadh na himeachtaí mar gheall ar mhainneachtain cúis chaingne nó gearán a bhfuil inchosanta ag an gcúirt sin a nochtadh cibé acu a tugadh na himeachtaí i gcrích ar shlí eile nó nár tugadh i gcrích, nó
 - (ii) go bhfuil ceart ag an ngearánach, a thugtar le reacht nó faoi reacht, achomharc, tarchur nó athbhreithniú chun cúirte sa Stát nó os a comhair (nach achomharc, tarchur nó athbhreithniú i ndáil le cinneadh cúirte),
- (b) más rud é go ndearnadh nó má tá an chaingean ina ábhar d'imscrúdú faoi alt 179 d'Acht 1954 nó ag binse seirbhíse agus nach

caingean í a bhaineann le moill nó le haon ní eile a bhaineann le himscrúduithe den sórt sin a riaradh,

(c) más deimhin leis an Ombudsman go mbaineann an chaingean le slándáil nó le hoibríocht mhíleata, nó go ndéanann sé difear;

(d) má bhaineann an gníomh le—

(i) aon ní a bhaineann le téarmaí nó coinníollacha fostaíochta Óglaigh na hÉireann, lena n-áirítear aon ní a bhaineann le rátaí luach saothair nó liúntais a chaibidil agus a chinneadh, atá faoi raon feidhme scéime idir-réitigh agus eadrána dá dtagraítear in alt. 2(6) den Acht Cosanta (Leasú) 1990, nó

(ii) aon ní a bhaineann le heagrú, struchtúr agus imscaradh Óglaigh na hÉireann,

(e) más gníomh amháin an gníomh—

(i) a bhaineann le feidhmiú an chirt nó na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 13.6 den Bhunreacht nó le loghadh aon fhorghéillte nó dícháilithe arna fhorchur ag fo-oifigeach de bhun alt 179 d'Acht 1954 ag binse seirbhíse nó ag Armchúirteanna. An Chúirt Achomhairc, nó

(ii) a bhaineann le riaradh príosúin mhíleata nó áiteanna coinneála chun comhaltaí d'Óglaigh na hÉireann a bheidh curtha faoi choimeád ag binse seirbhíse nó ar shlí eile a choimeád,

(f) mura mbeidh an gearán lena mbaineann déanta laistigh den tréimhse a shonraítear in alt 6(3), nó

(g) más roimh thosach feidhme an Achta seo a rinneadh an gníomh.

(2) Más rud é, ar chúiseanna slándála, go n-iarrfaidh an tAire amhlaidh i scríbhinn (agus go gcuirfidh sé ráiteas i scríbhinn ag gabháil leis an iarraidh ina leagfar amach go hiomlán na cúiseanna atá leis an iarraidh), ní imscrúdóidh an tOmbudsman, nó scoirfidh sé d'imscrúdú, gníomh sonraithe. san iarratas.

(3) I gcás go bhfaighidh an tOmbudsman iarraidh faoi fho-alt (2), féadfaidh sé nó sí iarratas a dhéanamh chun na hArd-Chúirte ar dhearbhu nach bhfuil an ní lena mbaineann tromchúis den sórt sin chun an iarraidh sin a éileamh.

(4) Más deimhin leis an Ard-Chúirt gur cuí

déanamh amhlaidh déanfaidh sí an dearbhú agus tarraingeoidh an tAire siar an iarraidh sin.

6

- (1) Féadfaidh comhalta fónamh d'Óglaigh na hÉireann, faoi réir an Achta seo, gearán a dhéanamh leis an Ombudsman i dtaobh caingean má rinne sé difear don chomhalta sin agus má rinne nó thar ceann—
 - (a) comhalta fónamh eile d'Óglaigh na hÉireann,
 - (b) iarchomhalta d'Óglaigh na hÉireann le linn dó nó di bheith ina chomhalta nó ina comhalta ar seirbhís d'Óglaigh na hÉireann, nó
 - (c) státseirbhíseach.
- (2) Féadfaidh iarchomhalta d'Óglaigh na hÉireann,

faoi réir an Achta seo, gearán a dhéanamh leis an Ombudsman i dtaobh caingean má rinne sé difear don iarchomhalta sin agus má rinneadh é le linn dó a bheith ina chomhalta nó ina comhalta fónamh d'Óglaigh na hÉireann nó ar son-

- (a) comhalta ar fónamh d'Óglaigh na hÉireann,
 - (b) iarchomhalta d'Óglaigh na hÉireann le linn dó nó di bheith ina chomhalta nó ina comhalta ar seirbhís d'Óglaigh na hÉireann, nó
 - (c) státseirbhíseach.
- (3) Déanfaidh gearánach gearán dá dtagraítear i bhfo-ailt (1) agus (2) tráth nach déanaí ná 12 mhí ó—
 - (a) dáta na gníomhaíochta lena mbaineann, nó
 - (b) an dáta a tháinig an gearánach ar an eolas faoin gcaingean, cibé acu is déanaí.

- (1) Más rud é, tar éis gearán a dhéanamh, go gcinntídh an tOmbudsman gan imscrúdú a dhéanamh nó scor d'imscrúdú, tabharfaidh sé nó sí fógra don ghearánach agus d'aon duine a bhfuil baint aige leis an ngearán, ag lua na gcúiseanna, i. ag scríobh, don chinneadh.
- (2) I gcás ina seolann an tOmbudsman imscrúdú faoin Acht seo ar chainean is ábhar do ghearán, seolfaidh sé nó sí ráiteas i scríbhinn ar thorthaí an imscrúdaithe chuig—
 - (a) don Aire agus do gach duine a bhaineann leis an ngearán, agus
 - (b) aon duine eile is cuí leis nó léi an ráiteas a chur chuige nó chuici.
- (3) Más rud é, tar éis imscrúdú faoin Acht seo ar chainean is ábhar do ghearán, go bhfeictear don Ombudsman go ndearna an gníomh dochar don ghearánach agus gur gníomh é a thagann faoi fhomhíreanna (i) go (viii) d'alt 4(2). (b) féadfaidh sé nó sí a mholadh don Aire—
 - (a) go ndéanfar an gníomh a bhreithniú tuilleadh,
 - (b) go ndéanfar bearta nó bearta sonraithe chun éifeacht dhíobhálach na gníomhaíochta a leigheas, a mhaolú nó a athrú, nó
 - (c) go dtabharfar don Ombudsman na cúiseanna leis an ngníomh a dhéanamh, agus, más cuí leis an Ombudsman déanamh amhlaidh, féadfaidh sé nó sí a iarraidh ar an Aire fógra a thabhairt dó nó di laistigh de thréimhse shonraithe maidir le freagra ar an moladh.
- (4) I gcás ina ndéanfaidh an tOmbudsman imscrúdú faoin Acht seo ar chainean is ábhar do ghearán, tabharfaidh sé nó sí fógra don ghearánach faoi thoradh an imscrúdaithe, an moladh (más ann) arna dhéanamh faoi fho-alt (3) agus an freagra (más ann) a thug an tAire.
- (5) I gcás inar dealraitheach don Ombudsman nach bhfuil na bearta a ghlactar nó a bheartaítear a dhéanamh mar fhreagra ar mholadh faoi fho-alt (3) sásúil, féadfaidh an tOmbudsman, más cuí leis nó léi, a chur faoi deara tuarascáil speisialta ar an cás a chur san áireamh i dtuarascáil faoi fho-alt (7).
- (6) Ní dhéanfaidh an tOmbudsman cinneadh nó cáineadh díobhálach do dhuine faoin alt seo gan deis a bheith tugtha don duine sin an cinneadh nó an cáineadh a chur faoi bhráid an Ombudsman agus uiríll a dhéanamh ina leith.
- (7) Déanfaidh an tOmbudsman, a luaithe is féidir, ach tráth nach déanaí ná 4 mhí tar éis dheireadh gach bliana, a chur faoi deara tuarascáil ar chomhlíonadh a fheidhmeanna nó a feidhmeanna faoin Acht a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas agus féadfaidh sé ó am go ham a chur faoi bhráid gach Tí den sórt sin cibé tuarascálacha eile is cuí leis nó léi maidir leis na feidhmeanna sin.
- (8) Beidh tuarascáil bhliantúil dá dtagraítear i bhfo-alt (7) i cibé foirm agus maidir le cibé nithe is cuí leis an Ombudsman nó leis an Aire.
- (9) Chun críocha an dlí clúmhillte, beidh aon fhoilseachán den sórt a luaitear anseo ina dhiaidh seo faoi phribhléid iomlán, is é sin le rá—
 - (a) an tOmbudsman d'fhoilsiú aon ní le linn dó tuarascáil a thabhairt do cheachtar Teach den Oireachtas chun críche an Achta seo, agus
 - (b) d'fhoilsiú ag an Ombudsman—
 - (i) fógra arna chur chuig an duine sin de réir an fho-alt sin do dhuine a luaitear i bhfo-alt (1),
 - (ii) chuig duine a luaitear i bhfo-alt (2) ráiteas a chuirfear chuig an duine sin dá réir sin fo-alt,
 - (iii) don Aire maidir le moladh arna dhéanamh ag an Ombudsman don Aire A.7 de réir fho-alt (3), agus
 - (iv) fógra a thabharfaidh an tOmbudsman don ghearánach faoi fho-alt (4) don ghearánach).

- (1) (a) Faoi réir mhíreanna (b) agus (c), féadfaidh an tOmbudsman, chun críocha réamhscrúdaithe nó imscrúdaithe faoin Acht seo a cheangal ar aon duine a bhfuil, ina thuairim nó ina tuairim, faisnéis ina sheilbh, nó a bhfuil doiciméad aige nó aici, mar chuid de dhoiciméad nó de rud atá faoina chumhacht nó faoina rialú, atá ábhartha don réamhscrúdú nó don imscrúdú an fhaisnéis sin, an doiciméad, an chuid de dhoiciméad nó an rud sin a thabhairt don Ombudsman agus, más iomchuí, féadfaidh sé a cheangal ar an duine sin freastal os a chomhair nó os a comhair chun na críche sin agus comhlíonfaidh an duine na ceanglais.
- (b) Ní bheidh feidhm ag mír (a) maidir le faisnéis, le doiciméad, le cuid de dhoiciméad nó le rud a bhaineann le cinntí agus imeachtaí de chuid an Rialtais nó aon choiste den Rialtas agus chun críocha na míre seo deimhniú arna thabhairt ag an Rialtas. Ard-Rúnaí an Rialtais á dheimhniú go mbeidh aon fhaisnéis, doiciméad, cuid de dhoiciméad nó rud a bhaineann amhlaidh dochloíte.
- (c) Ní bheidh feidhm ag mír (a) maidir le faisnéis, doiciméad, cuid de dhoiciméad nó rud a bhaineann le haon ní a bhaineann le slándáil nó le hoibríocht mhíleata agus chun críocha na míre seo deimhniú a thabharfaidh an tAire, ar chomhairle den Cheann Foirne a dheimhneoidh gur dochloíte aon fhaisnéis, doiciméad, aon chuid de dhoiciméad nó aon rud a bhain leis an gcéanna.
- (2) Faoi réir an Achta seo, beidh duine chun a ndíreofar ceanglas faoin alt seo i dteideal na ndíolúintí agus na bpríbhleáidí céanna a bheadh aige nó aici dá mba fhinné os comhair na hArd-Chúirte é nó í.
- (3) Ní dhéanfaidh duine, trí ghníomh nó trí neamhghníomh, an tOmbudsman a bhac nó a bhac ar an Ombudsman i gcomhlíonadh a fheidhmeanna nó a feidhmeanna ná aon rud eile a dhéanamh a bheadh ina dhíspeagadh, dá mba chúirt ag an Ombudsman an chúirt a bhfuil cumhacht aici cimiú a dhéanamh ar dhíspeagadh cúirte. cúirte den sórt sin.

- (4) Ní bheidh feidhm ag aon oibleagáid rúndacht nó srianadh eile ar nochtadh faisnéise a gheobhaidh Roinn Stáit nó státseirbhíseach nó a thabharfar dó a fhorchuirtear leis an Acht um Rúin Oifigiúla 1963 maidir le réamhscrúdú nó le himscrúdú ag an Ombudsman faoin Acht seo. Acht agus, faoi réir alt 10(3), ní bheidh an Stát i dteideal, i ndáil le haon réamhscrúdú nó imscrúdú den sórt sin, aon phríbhleáid den sórt sin maidir le doiciméid a thabhairt ar aird nó maidir le fianaise a thabhairt a cheadaítear le dlí in imeachtaí dlíthiúla.
- (5) Féadfaidh an tOmbudsman, más cuí leis nó léi, íoc leis an duine dá ndéanann caingean a bhfuil imscrúdú ar siúl ag an Ombudsman ina leith agus le haon duine eile a fhreastalaíonn ar nó a thabharfaidh faisnéis chun críocha an imscrúdaithe—
 - (a) suimeanna i leith caiteachais taistil agus chothaithe a thabhaigh siad go cuí, agus
 - (b) liúntais mar chúiteamh i gcailliúint a gcuid ama, de cibé méid a fhorordóidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais;.
- (6) Ní bheidh ráiteas nó admháil a dhéanfaidh duine i réamhscrúdú nó in imscrúdú faoin Acht seo inghlactha mar fhianaise i gcoinne an duine sin in aon imeachtaí coiriúla.
- (7) Ní fhorléireofar aon ní i bhfo-alt (3) mar ní a bhaineann le haon ghníomh den sórt a luaitear in alt 4(5) den Acht seo a dhéanamh.
- (8) San alt seo tá le “Ceann Foirne an bhrí a shanntar dó le hAcht 1954.

- (1) Déanfar imscrúdú ag an Ombudsman faoin Acht seo a sheoladh ar shlí seachas go poiblí.
- (2) I gcás ina mbeartaíonn an tOmbudsman imscrúdú a dhéanamh faoin Acht seo ar chaingean is ábhar do ghearán tabharfaidh sé nó sí don Aire, do státseirbhíseach, d’aon chomhalta d’Óglaigh na hÉireann, don duine a líomhnaítear go bhfuil nó nach bhfuil. go ndearna nó gur údaraigh an gníomh, nó a líomhnaítear go ndearnadh nó gur údaraíodh an gníomh thar a cheann, agus go mbeidh deis ag aon duine eile is cuí, i dtuairim an Ombudsman, ag féachaint don ghearán, a

thuairim a thabhairt ar an ngníomh agus ar aon líomhain atá sa ghearán.

- (3) Faoi réir aon rialachán faoi fho-alt (5), beidh an nós imeachta chun imscrúdú a sheoladh de chineál a mheasfaidh an tOmbudsman is cuí, ag féachaint do na himthosca go léir lena mbaineann.
- (4) Beidh ceart rochtana ag an Ombudsman agus ag aon oifigeach imscrúdúcháin ar aon suiteáil mhíleata chun réamhscrúdú nó imscrúdú a dhéanamh faoin Acht seo.
- (5) Féadfaidh an tAire rialacháin a dhéanamh lena sonrófar na nósanna imeachta, lena n-áirítear nósanna imeachta um fhógra, a bheidh le cur i bhfeidhm maidir le feidhmiú an chirt rochtana dá dtagraítear i bhfo-alt (4) chun réamhscrúdú nó imscrúdú a sheoladh faoin Acht seo.

10

- (1) T.—(1) Ní nochtfaidh an tOmbudsman nó comhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdaithe) aon fhaisnéis, doiciméad, cuid de dhoiciméad nó ní a gheobhaidh an tOmbudsman nó oifigeach imscrúdúcháin i gcúrsa, nó chun críche, réamhscrúdú nó imscrúdú faoin Acht seo ach amháin chun críocha—
 - (a) An réamhscrúdú nó an t-imscrúdú lena mbaineann,
 - (b) aon ráiteas, tuarascáil nó fógra faoin réamhscrúdú sin nó faoin imscrúdú sin a dhéanamh, de réir an Achta seo, nó
 - (c) imeachtaí i leith ciona faoin Acht um Rúin Oifigiúla 1963 a líomhnaítear a bheith déanta i leith faisnéise nó doiciméid, cuid de dhoiciméad nó rud a fuair an tOmbudsman nó oifigeach imscrúdúcháin de bhua an Achta seo.
- (2) Ní iarrfar ar an Ombudsman nó ar chomhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) fianaise a thabhairt in aon imeachtaí, seachas imeachtaí dá dtagraítear i bhfo-alt (1)(c), de nithe a thiocfaidh ar a eolas i gcúrsa réamhscrúdaithe nó imscrúdaithe faoin Acht seo.
- (3) (a) Féadfaidh an tAire fógra i scríbhinn a thabhairt don Ombudsman, maidir le haon doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis

nó ní a shonrófar san fhógra, nó maidir le haon aicme doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud. a shonrófar amhlaidh, go ndéanfar, i dtuairim an Aire, an doiciméad sin, an chuid sin de dhoiciméad, an fhaisnéis sin nó an rud sin nó an ní sin a nochtadh (seachas don Ombudsman nó do chomhalta dá fhoireann nó dá foireann lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) doiciméid, codanna de dhoiciméad, faisnéis nó rudaí den aicme sin, ar na cúiseanna a luaitear san fhógra, dochrach do leas an phobail nó don tslándáil.

- (b) I gcás ina dtabharfar fógra faoin bhfo-alt seo, ní fhorléireofar aon ní san Acht seo mar ní a údaráíonn nó a cheanglaíonn ar an Ombudsman aon doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud a shonrófar san fhógra nó chun aon chríche a chur in iúl d'aon duine nó chun aon chríche. aon doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud d'aicme a shonraítear amhlaidh.
- (4) I gcás ina dtabharfar fógra faoi fho-alt (3)(a), ní nochtfaidh an tOmbudsman nó comhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) aon cheann—
 - (a) doiciméad, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud a shonrófar san fhógra, nó
 - (b) aicme doiciméid, cuid de dhoiciméad, faisnéis nó rud a shonrófar san fhógra, d'aon duine nó chun aon chríche agus ní fhorléireofar aon ní san Acht seo mar ní a údaráíonn nó a cheanglaíonn ar an Ombudsman nó ar chomhalta d'fhoireann an Ombudsman (lena n-áirítear oifigeach imscrúdúcháin) aon ní dá dtagraítear i mír a nochtadh d'aon duine nó chun aon chríche. (a) nó (b).

11

- (1) Déanfaidh an tOmbudsman, aon uair a cheanglóidh Coiste Dháil Éireann arna bhunú faoi Bhuan-Orduithe Dháil Éireann air déanamh amhlaidh, chun cuntais leithreasa agus tuarascálacha an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste a scrúdú agus tuarascáil a thabhairt do Dháil Éireann maidir leo. , fianaise a thabhairt don Choiste sin ar—
 - (a) rialtacht agus cuibheas na n-idirbheart a

thaifeadtar nó a cheanglaítear a thaifeadadh in aon leabhar nó taifead cuntais eile atá faoi réir iniúchta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus a gceanglaítear ar an Ombudsman a ullmhú faoin Acht seo,

- (b) barainneacht agus éifeachtúlacht an Ombudsman in úsáid acmhainní,
- (c) na córais, na nósanna imeachta agus na cleachtais atá in úsáid ag an Ombudsman chun éifeachtúlacht oibriú oifig an Ombudsman a mheas, agus
- (d) aon ní a dhéanann difear don Ombudsman dá dtagraítear i dtuarascáil speisialta ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste faoi alt 11(2) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 nó in aon tuarascáil eile ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (i. a mhéid a bhaineann sé le hábhar a shonraítear i mír (a), (b) nó (c)) a leagtar faoi bhráid Dháil Éireann.

- (2) I gcomhlíonadh a fheidhmeanna nó a dualgas faoin alt seo, ní dhéanfaidh an tOmbudsman ceistiú nó tuairim a thabhairt i dtaobh tuillteanas aon bheartais de chuid an Rialtais nó de chuid Aire den Rialtas nó i dtaobh tuillteanas cuspóirí beartais den sórt sin.

12

- (1) San alt seo ciallaíonn “coiste” coiste arna cheapadh ag ceachtar Teach den Oireachtas nó ag dhá Theach an Oireachtais i gcomhpháirt (seachas an coiste dá dtagraítear in alt 11, an Coiste um Leasanna Chomhaltaí Da). Éireann nó an Coiste um Leasanna Chomhaltaí Sheanad Éireann) nó fochoiste de choiste den sórt sin.
- (2) Faoi réir fho-alt (3), freastalóidh an tOmbudsman, ar iarraidh i scríbhinn ó choiste, os a chomhair chun cuntas a thabhairt ar riarachán ginearálta Oifig an Ombudsman.
- (3) Ní cheanglófar ar an Ombudsman cuntas a thabhairt os comhair coiste in aon ní atá nó a bhí, nó a fhéadfaidh a bheith sa todhchaí, ina ábhar d'imeachtaí os comhair cúirte nó binse sa Stát.
- (4) Más é tuairim an Ombudsman gur ní lena mbaineann fo-alt (3) ábhar a n-iarrrtar air nó uirthi cuntas a thabhairt os comhair coiste, cuirfidh sé nó sí an tuairim sin in iúl don choiste agus don

Choimisiún. cúiseanna leis an tuairim agus, mura dtabharfar an fhaisnéis don choiste ag tráth a bheidh an tOmbudsman os a chomhair, déanfar an fhaisnéis a thíolacadh amhlaidh i scríbhinn.

- (5) I gcás ina mbeidh a thuairim nó a tuairim curtha in iúl ag an Ombudsman de réir fho-alt (4) do choiste de réir fho-alt (4) agus nach dtarraingeoidh an coiste siar an iarraidh dá dtagraítear i bhfo-alt (2) a mhéid a bhaineann sé le ní is ábhar don choiste sin. tuairim -
 - (a) féadfaidh an tOmbudsman, tráth nach déanaí ná 21 lá tar éis don choiste a chinneadh gan déanamh amhlaidh a chur in iúl dó, iarratas a dhéanamh chuig an Ard-Chúirt ar mhodh achomair ar chinneadh i dtaobh an ní lena mbaineann fo-alt (3) an t-ábhar.) feidhm, nó
 - (b) féadfaidh cathaoirleach an choiste, thar ceann an choiste, iarratas den sórt sin a dhéanamh, agus féadfaidh an Ard-Chúirt an t-ábhar a chinneadh.
- (6) Go dtí go gcinneadh iarratas faoi fho-alt (5), ní fhreastalóidh an tOmbudsman os comhair an choiste chun cuntas a thabhairt ar an ní is ábhar don iarratas.
- (7) I gcás ina gcinneadh an Ard-Chúirt gur ábhar lena mbaineann fo-alt (3) an ní lena mbaineann, tarraingeoidh an coiste siar an iarraidh dá dtagraítear i bhfo-alt (2).
- (8) I gcás ina gcinneadh an Ard-Chúirt nach bhfuil feidhm ag fo-alt (3), freastalóidh an tOmbudsman os comhair an choiste chun cuntas a thabhairt ar an ní.

13

1 - Leasaítear alt 114 d'Acht 1954—

- (a) i bhfo-alt (1), trí “Ceann Foirne” a chur in ionad “leis an Aire”,
- (b) i bhfo-alt (2), trí “a thabharfaidh tuairisc don Aire, má cheanglaíonn an fear air nó uirthi, ar ábhar an ghearáin” a scriosadh, agus
- (c) trí na fo-ailt seo a leanas a chur isteach i ndiaidh fho-alt (3).:

“(3A) Cuirfidh an Ceann Foirne faoi deara go dtabharfar fógra i scríbhinn don Aire agus don Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann, a luaithe is indéanta tar éis an gearán sin a dhéanamh, maidir le gach gearán ag

iarraidh sásamh i leith éagóracha faoin alt seo a dhéanfar i scríbhinn a lorgóidh an Ceannt Foirne.

(3B) I gcás ina mbeidh fógra i scríbhinn tugtha ag an Ombudsman d'Óglaigh na hÉireann de réir alt 7 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004, déanfar an t-alt sin 5(1) (c), alt 5(1)(d)(d). ii, tá feidhm ag alt 5(1) (e)(ii) nó alt 5(1)(g) den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 maidir le gearán arna dhéanamh faoin Acht sin ag oifigeach nó ag fear, ag an oifigeach nó ag féadfaidh an fear, de réir mar a bheidh, an gearán sin a chur faoi bhráid an Aire lena chinneadh aige nó aici.

(3C) Féadfaidh an tAire rialacháin a dhéanamh maidir leis an modh a bheidh fógra dá dtagraítear i bhfo-alt (3A) den alt seo agus tuarascáil ar fhógra den sórt sin le tabhairt agus maidir leis an modh a bheidh gearán le cur isteach faoi fho-alt (3B). (c) agus gan dochar do ghinearálacht an mhéid sin roimhe seo, féadfaidh na rialacháin—

(a) tréimhse nó tréimhsí a shonrú ar laistigh di a bheidh tuarascálacha den sórt sin le cur isteach agus le gearáin a tharchur, agus

(b) foirm agus ábhar fógraí, tuarascálacha agus aighneachtaí den sórt sin.”

14

(1) Féadfaidh an tAire, le toiliú an Aire Foirne. Airgeadais, cibé daoine agus cibé líon daoine a chinnfidh sé nó sí ó am go ham a cheapadh chun bheith ina gcomhaltaí d'fhoireann an Ombudsman.

(2) Beidh comhalta d'fhoireann an Ombudsman ina státseirbhíseach i Státseirbhís an Stáit.

(3) Is é an tOmbudsman an t-údarás iomchuí, de réir bhrí Acht Choimisinéirí na Státseirbhíse 1956 agus Achtanna Rialaithe na Státseirbhíse 1956 go 1996 i ndáil le foireann an Ombudsman.

(4) Féadfaidh an tOmbudsman aon fheidhm de chuid an Ombudsman faoin Acht seo seachas na feidhmeanna dá dtagraítear in ailt 7(5), 7(7), 11 agus 12 a tharmligean chuig aon chomhalta d'fhoireann an Ombudsman.

(5) San alt seo ciallaíonn “státseirbhíseach i Státseirbhís an Stáit” duine a shealbhaíonn post i Státseirbhís an Stáit.

15

(1) Féadfaidh an tOmbudsman cibé comhaltaí d'fhoireann an Ombudsman agus an oiread sin comhaltaí d'fhoireann an Ombudsman a cheapadh i scríbhinn, go ginearálta nó i leith

aon ní nó imeachta, chun bheith ina n-oifigigh imscrúdúcháin chun críocha forálacha uile an Achta seo nó aon cheann d'fhorálacha an Achta seo agus duine amhlaidh. gairfear “oifigeach imscrúduithe” a cheapfar.

- (2) Tabharfar barántas ceapacháin mar oifigeach imscrúdúcháin do gach oifigeach imscrúdúcháin a cheapfar faoin alt seo, agus le linn dó nó di aon chumhacht a thugtar dó nó di leis an alt seo a fheidhmiú mar oifigeach imscrúdúcháin, déanfaidh sé, má iarrann duine dá ndéanfaidh sé é nó sí é, air nó uirthi. an barántas nó cóip de a thabhairt ar aird don duine sin.
- (3) Féadfaidh an tOmbudsman ceapachán arna dhéanamh faoi fho-alt (1) a chúlghairm.
- (4) Féadfaidh oifigeach imscrúdúcháin, chun aon fhaisnéis a fháil is gá i ndáil leis an ní atá faoi imscrúdú agus chun a chumasú don Ombudsman a fheidhmeanna nó a feidhmeanna faoin Acht seo a chomhlíonadh, aon cheann nó níos mó de na nithe sin a dhéanamh. seo a leanas -
 - (a) dul isteach gach tráth réasúnach in aon áitreabh, lena n-áirítear, faoi réir rialachán faoi alt 9(5), suiteáil mhíleata, ina bhfuil forais réasúnacha chun a chreidiúint go bhfuil nó go ndearnadh aon ghníomhaíocht i ndáil le gearán nó go gcoimeádtar leabhair, taifid nó doiciméid eile i ndáil le gearán agus go ndéanfaidh siad an t-áitreabh agus aon leabhair, taifid nó doiciméid eile san áitreabh a chuardach agus a iniúchadh,
 - (b) a cheangal ar chomhalta d'Óglaigh na hÉireann nó ar aon duine eile aon taifid a thabhairt ar aird don oifigeach imscrúdúcháin agus, i gcás faisnéis a choimeádtar i bhfoirm neamh-inléite, iad a atáirgeadh i bhfoirm inléite nó a thabhairt dó nó léi cibé faisnéis a theastóidh le réasún ón oifigeach imscrúdúcháin maidir le haon iontrálacha sna taifid sin,
 - (c) aon taifid, comhad, páipéir nó córas leictreonach faisnéise den sórt sin a iniúchadh agus cóipeanna a dhéanamh díobh nó sleachta a bhaint astu san áit nó san áit sin, lena n-áirítear i gcás faisnéis i bhfoirm neamh-inléite, cóipeanna den fhaisnéis sin nó sleachta as an bhfaisnéis sin; i bhfoirm bhuan inléite,

- (d) a cheangal ar aon duine aon fhaisnéis a theastóidh le réasún ón oifigeach i ndáil le réamhscrúdú nó le himscrúdú faoin Acht seo a thabhairt don oifigeach imscrúdúcháin,
- (e) a cheangal ar aon duine cibé saoráidí agus cúnamh a thabhairt don oifigeach imscrúdúcháin is gá le réasún chun a chumasú don oifigeach imscrúdúcháin aon cheann de na cumhachtaí a thugtar dó nó di leis an Acht seo nó faoi a fheidhmiú, agus
- (f) aon duine a thoghairm, aon tráth réasúnach, chun aon fhaisnéis a theastaíonn uaidh nó uaithi le réasún a thabhairt don oifigeach imscrúdúcháin agus aon taifid atá faoi chumhacht nó faoi rialú an duine sin a thabhairt ar aird don oifigeach imscrúdúcháin.

16

- (1) Coimeádfaidh an tOmbudsman i cibé foirm a cheadóidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais, na cuntais go léir is cuí agus is gnách ar airgead a gheobhaidh sé nó a chaithfidh sé nó sí, lena n-áirítear cuntas ioncaim agus caiteachais agus clár comhardaithe agus go háirithe, coimeádfaidh sé na cuntais speisialta sin go léir a ordóidh an tAire ó am go ham.
- (2) Déanfaidh an tOmbudsman cuntais a choimeádfar de bhun an ailt seo a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis dheireadh na bliana airgeadais lena mbaineann siad, chuig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena n-iniúchadh agus, díreach tar éis an iniúchta, a cóip den chuntas ioncaim agus caiteachais, den chlár comhardaithe agus d'aon cuntais eile a choimeádfar de bhun an ailt seo a ordóidh an tAire, tar éis dul i gcomhairle leis an Aire Airgeadais, agus beidh cóip de thuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste ar na cuntais. a thíolacadh don Aire agus cuirfidh an tAire faoi deara cóipeanna de a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas.

Déanfar gach rialachán a dhéanfar faoin Acht seo a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas a luaithe is féidir tar éis a dhéanta agus, má ritheann ceachtar Teach den sórt sin rún ag neamhniú an rialacháin laistigh den 21 lá ina dhiaidh sin a dhéanfar amhlaidh. Teach tar éis an rialachán a leagan faoina bhráid, déanfar an rialachán a neamhniú dá réir sin, ach gan dochar do bhailíocht aon ní a rinneadh roimhe sin faoi.

Déanfar aon chaiteachais a thabhoídh an tAire ag riaradh an Achta seo a íoc, a mhéid a cheadóidh an tAire Airgeadais, as airgead a sholáthróidh an tOireachtas.

- (1) Féadfar an tAcht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 a ghairm den Acht seo.
- (2) Tiocfaidh an tAcht seo i ngníomh cibé lá nó laethanta a cheapfaidh an Rialtas le hordú nó le horduithe i gcoitinne nó faoi threoir aon chríche nó forála áirithe agus féadfar laethanta éagsúla a cheapadh amhlaidh chun críoch éagsúil agus le haghaidh forálacha éagsúla.

Nochtadh Cosanta (Leasú ar Acht 2004)

- (1) Leasaítear alt 4 den Acht Ombudsman (Óglaigh na hÉireann) 2004 tríd an bhfo-alt seo a leanas a chur isteach i ndiaidh fho-alt (3):

“(3A) Más é an gearán go ndearna duine pionósú nó bagairt pionós (de réir bhrí an Achta um Nochtadh Cosanta 2014) i gcoinne an Ghearánaí, nó gur chuir sé nó gur cheadaigh sé nó gur cheadaigh sé d’aon duine eile pionós a ghearradh ina aghaidh nó pionósú a bhagairt ar an nGearánaí mar gheall ar chosaint a bheith déanta aige nó aici. nochtadh (de réir bhrí an Achta sin), don Ombudsman—

- (a) nach bhfuil cosc uirthi aon ghníomhaíocht is ábhar don ghearán a imscrúdú,

agus

- (b) ní fhéadfaidh sé a chinneadh gan imscrúdú a dhéanamh, agus ní fhéadfaidh a chinneadh scor d’imscrúdú ar aon chaingean den sórt sin, toisc nach ndearnadh aon ghearán faoi alt 114 d’Acht 1954.”.

- (2) Ní dhéanann an leasú a dhéantar le fo-alt (1) difear d’aon cheart gearán a dhéanamh, faoi alt 114 den Acht Cosanta 1954, go ndearna duine pionósú nó bagairt ar phionósú i gcoinne, nó gur chuir sé nó gur cheadaigh sé nó gur cheadaigh sé aon duine eile pionós a ghearradh nó pionós a bhagairt. ina choinne, don ghearánach mar gheall ar nochtadh cosanta a bheith déanta aige nó mar gheall ar aon ghearán a thíolacadh i ndáil le gearán den sórt sin de réir rialachán faoi fho-alt (4) den alt sin 114.

Ombudsman for the Defence Forces
15 Lower Hatch Street
Dublin 2, Ireland

T: +353 1 663 3222
F: +353 1 663 3223
W: www.odf.ie E: admin@odf.ie